

LETO XXII. Stev. 47
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka. Cena 10 dinarjev

Ljudska
PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 * MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
* OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

»Ne poraz, ne zmaga v Alžiru,
marveč politična ureditev«

Predsednik francoske vlade Guy Mollet je pojasnil smernice bodoče vladne politike

Pariz, 25. febr. (Tanjug). Francoska vlada je začela danes proučevati nujne ukrepe za izhod iz alžirske krize. V Parizu so prispeli trije člani vlade, ki so zbirali v Alžiru informacije. Minister — generalni rezident Robert Lacoste ter državna tajnika za vojaške zadeve Lejeune in Laforeste so zdaj izročili vladi nove predloge o gospodarskih, vojaških in političnih reformah.

Lacoste je danes obiskal predsednika republike Rene Cotyja in ministrskega predsednika Molleta, potem pa se je posvetoval z državnimi ministri, predstavniki koalicije Republi-

kanske fronte Mendès-Franceom, Mitterrandom in Chaban Delmasom. »Ne poraz, ne zmaga v Alžiru, marveč politična ureditev«, je izjavil predsednik vlade Mollet novinarjem, ko je pojasnjeval smernice bodoče vladne politike.

Dobro obveščeni krogi pravijo, da bo vlada najprej uveljavila odločne gospodarske ukrepe. Pripravljen je že načrt o mnogih javnih delih, da bi zaposlili približno milijon brezposelnih Alžircev. Vlada bo dala za ta dela letos nad sto milijard frankov, več kakor kdajkoli prej.

Poslabšanje vojaškega položaja pa vzbuja zaskrbljenost tukajšnjih uradnih krogov. Predsed-

nik vlade Mollet je sklenil, da se bo vsekakor ognil pošiljanju novih čet na alžirsko bojišče. Vlada bo, nasprotno, reorganizirala ondote vojaške sile v skladu s predlogi državnih tajnikov Lejeuna in Laforesta. Kar se tiče političnih reform, Pariz še vedno vztraja pri prejšnjem sklepu o razpustu dvodomne alžirske posvetovalne skupščine in se zavzema za čim hitrejši razpis »lojalnih in svobodnih volitev« v enotni alžirski parlament. Kakšne nove ukrepe predlaga minister-guvernec Lacoste, ki je podal že več optimističnih izjav o končnem izidu vladnih naporov za odstranitev krize, pa še ni znano. Francoski uradni krogi presojajo kot »ekstremistična« gledišča alžirske Fronte narodne osvoboditve, ki je odklonila sleherna pogajanja s francosko vlado pred pripoznanjem obstoja alžirskega naroda, kar je glavni pogoj za prenehanje sedanjih sovražnosti. Vlada Republikanske fronte meni, da bi se lahko francosko-alžirski razgovori uspešno razvijali samo na podlagi istočasnega obravnavanja vseh oblik celotnega zamotanega alžirskega problema.

Akeji vlade za odstranitev alžirskih težav spremlja vsak dan ostrejši odpor priselencev v Afriki in opozicije v Bourbonški palači v Parizu. Vodstvo priseljenskih organizacij je danes ponovno zahtevalo od predsednika vlade, naj razglasi obsedno stanje in splošno mobilizacijo v Alžiru. Nasprotniki uradne politike skušajo čimprej izposlovati, da bi se začela splošna debata v skupščini. Vse kaže, da bo morala vlada tej zahtevi v kratkem ugoditi.

Zaupnica Segniji vladi

Rim, 25. febr. (AFP). Italijanski parlament je danes izglasoval zaupnico vladi z 284 proti 52 in 105 vzdržanim glasovom. Do glasovanja je prišlo po debati o vladni gospodarski in finančni politiki.

Gronchi odpotuje v ZDA

Rim, 25. febr. (Tanjug). Predsednik italijanske republike Gronchi bo v nedeljo zvečer odpotoval v spremstvu zunanjega ministra v ZDA. Program njegovega obiska je bil pozneje spremenjen tako, da bo imel Gronchi v ZDA s predstavniki ameriške vlade več političnih posvetovanj, kot pa je bilo predvideno v prvotnem programu.

PO PARLAMENTARNIH VOLITVAH V GRČIJI

Posvetovanja kralja Pavla

Venizelos in Kartalis zahtevata ponovitev volitev

Atene, 25. febr. (Reuter). Voditelj liberalno demokratske unije Venizelos in voditelj demokratske stranke delovnega ljudstva Kartalis sta se danes razgovarjala z grškim kraljem Pavlom in ob tej priložnosti zahtevala izvedbo novih volitev po novem volilnem sistemu. Razen tega sta grškega kralja seznanila s svojim mnenjem o sedanjih volitvah in poudarila, da bi morali nove volitve izvesti pod upravo uradniške vlade, »da bi tako odstranili sedanjo politično krizo«.

Ministrski predsednik Karamanlis, čigar Radikalna unija je dobila neznatno večino v novem parlamentu, bo sporočil prihodnji teden kralju Pavlu odstop svoje vlade in hkrati zaprosil za mandat za sestavo nove grške vlade. Minuli teden so prvaki demokratične zveze obdoližili vlado, da je »manipulirala« z glasovi vojakov častnikov in napovedali, da bi opozicija utegnila bojkotirati novi parlament, če v vojski ne bodo izvedli novih volitev. Po zadnjih vesteh je Karamanlisova unija dobila 158 mandatov.

V »Savi« so proslavili 35-letnico
industrije gumijevih izdelkov

Proslave so se udeležili razen njenega pokrovitelja Franca Leskoška tudi tovariši Miha Marinko, Ivan Maček in dr. Marijan Breclj

Kranj, 25. febr. — Danes popoldne je bila v Kranju proslava 35-letnice jugoslovanske industrije gumijevih izdelkov, ki so se je udeležili tudi predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko, člana Zveznega izvršnega sveta Franca Leskošek in Ivan Maček, podpredsednik Izvršnega sveta LRS dr. Marijan Breclj, generalpodpolkovnik Karel Levičnik, generalni sekretar Zvezne industrijske zbornice Zvonko Morić, predsednik okrajnega ljudskega odbora Kranj Miran Košmelj, sekretar OK ZKS kranjskega okraja Mirko Zlatnar, predsednik občinskega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner in zastopniki jugoslovanskih tovarn gumijevih izdelkov.

Po slavnostni seji delavskega sveta je bila otvoritev razstave izdelkov tovarne »Sava«, nate pa otvoritev novega obrata te tovarne v Stražišču.

Na proslavi je pregovoril tudi pokrovitelj razstave Franc Leskošek-Luka, ki je poudaril, da je industrija gume za naše gospodarstvo izredno potrebna. Doslej smo ji posvečali premalo pozornosti, za kar so vzrok gospodarske težave. Treba pa je poudariti, da so kolektivni podjetji industrije gume žrtvovali mnogo truda za njen napredek in s tem omo-

gčili, da je ta panoga naše industrije dosegla velike uspehe v tehniki, asortimenu in kvaliteti. Strojni park v Savi, je dejal tovariš Leskošek, je izrabljen, vendar tudi druge tovarne gume v Jugoslaviji niso nič na boljšem. (Nadaljevanje na 2. strani)

Velesposlanik Mates
o politiki Jugoslavije

Washington, 25. febr. (Tanjug). Jugoslovanski velesposlanik ZDA Leo Mates je bil danes gost na kosilu, ki ga je priredil njemu na čast čikaški Zunanjepolitični svet. Jugoslovanski velesposlanik je govoril ob tej priložnosti o politiki Jugoslavije in med drugim pojasnil njeno stališče za upostavitve prijateljskih stikov z vsemi deželami, ki žele takšne stike na podlagi enakopravnosti, spoštovanja neodvisnosti in nemešavanja v notranje zadeve. Pri tem je zlasti poudaril jugoslovansko gledišče, da bi se morali mednarodni stiki razvijati brez blokov. Matesov govor je vzbudil veliko pozornost navzočih, ki so zastavili več vprašanj s področja zunanjepolitičnih problemov. Vsi čikaški častniki so priobčili izvečke iz govora Lea Matesa.

Pogajanja o poštni službi
s Poljsko

Beograd, 25. febr. (Tanjug). Danes so se v Beogradu začela pogajanja med delegacijo ministrstva za zveze LR Poljske in predstavniki Generalne direkcije PIT o sklenitvi sporazuma o poštni in telekomunikacijski službi.

XX. kongres CK KPSZ

Najvažnost je z velikim zanimanjem in pozornostjo spremljali dvajseti kongres KP SZ, prvega kongresa pod novim kolektivnim vodstvom, prvega kongresa v novem obdobju razvoja Sovjetske zveze. Zanimalo jo je predvsem, kako daleč se je že uveljavila in kako se uresničuje tista logična pot, na katero se je usmerilo novo vodstvo na čelu s Hruščevom in Bulganinom.

Naša javnost je lahko ugotovila, da je dvajseti kongres obeležil velik napredek v Sovjetski zvezi, v notranji in zunanji politiki, napredek, ki je velikega pomena za stvar socializma, za zboljšanje mednarodnih stikov in za utrditev svetovnega miru. Kongres je pokazal, da se je nova usmeritev že uveljavila in da sojskopsko vodstvo odkritosrčno želi nadaljevati to pozitivno pot in jo čedalje bolj poglobljati. Res se lahko strinjamo z besedami Mikojan, da je »dvajseti kongres najvažnejši kongres po Leninovi smrti«.

Kongres je potekel v novem duhu, o znamenju kritičnega proučevanja minulega obdobja, o smelej zavračanju nekaterih napačnih gledišč, o odločnem prehodu, da se pogledi na sedanjo in na perspektive družbenega razvoja oskladijo s sedanjo stvarnostjo in da se praktična dejavnost čim bolj oskladi z nastalimi spremembami na svetu. Sedenja je to dolg proces, proces, ki se ne more končati kar čez noč. Zato tudi tistega, kar je storjeno, ne smemo presojati statično, samo s stališča stopnje, do katere je stvar že prišla, marveč perspektivno. Predvsem s stališča tistih velikih možnosti, ki so se že odprle nastalim spremembam. Posebej je treba poudariti, da kongres ni potekel samo v znamenju deklarativnega branja k Leninu, samo v znamenju splošnega poudarjanja leninskih načel, marveč tudi o prizadevanju, da bi leninska načela uresničili v dejanjih.

Kongres je odločno obsodil kult osebnosti kot protimarksističen in kot pojavi, ki je Sovjetski zvezi mnogo škodoval. Obsodil je tudi nekatere protikomunistične nazore, ki so se uveljavljali v obdobju kulta osebnosti. Dvajseti kongres je pokazal, da je pozitivna in logična usmeritev novega sojskopskega vodstva že rodila pomembne uspehe in odprla

perspektivo še večjih. Glavni referenti na kongresu N. Hruščev, kakor tudi večina udeležencev razprave je obsodila dogmatizem in šablonске nazore o družbi. Kongres je odklonil kot nesmiselno tezo o nepomirljivosti in neogibnem spopadu med socialističnim in kapitalističnim taborom. Nasprotno, kongres je močno poudaril, da vojna ni neogibna, da jo je moč preprečiti in da jo je torej treba preprečiti. Kongres je opozoril tudi na veliko resnico, da miroljubna koeksistencija ni samo lepa ideja, marveč stvarna koncepcija, ki ustreza razmeram in potrebam sedanjega sveta.

Koncepcija miroljubne koeksistencije ni bila formulirana v smislu nekakšnega začasnega premirja ali pasivnega vzporednega obstoja dežel z različnim družbenim redom, marveč v smislu aktivnega in toornega sodelovanja med njimi. »Mi smo prepričani,« je rekel Hruščev, »da lahko store dežele z različnimi družbenimi sistemi več, kakor da žive druga poleg druge. Treba je storiti korak naprej, zboljšati stike, poglobiti zaupanje med deželami in sodelovati.«

Takšna koncepcija miroljubne koeksistencije je soliden temelj za ustvarjalno politiko v mednarodnih stikih. Ni dvoma, da je dosledno uresničevanje takšnih nazorov o koeksistenci in njihovo nadaljnje poglobljanje zanesljiva pot k zbolšanju mednarodnega vzdušja, k zbliznanju narodov in dežel in k upostavitvi mednarodnih stikov na solidnih temeljih splošne varnosti.

Za stvar socializma in za utrditev miru na svetu je neprecenljivega pomena tudi vse, kar vodi k pravilnemu razumevanju pravic narodov in dežel tako na področju njihovih medsebojnih stikov kakor tudi na področju njihovega notranjega reda, notranjega razvoja in oblik tega razvoja. Kongres KP Sovjetske zveze je posvetil temu veliko pozornost in zavrnil stare nazore o obvezni enoličnosti poti in oblik socializma, ki jih je označil za protimarksistične.

Kongres je citiral znano Leninovo gledišče: »Vse dežele pridejo v socializem, to je neogibno, ne bodo pa vse storile tega na isti način, vsaka izmed njih bo prispevala nekaj svojega v tej ali oni obliki demokracije.« V resoluciji kongresa je poudarjeno, da bodo »postajale prehodne oblike socializma čedalje različnejše in da uveljavljanje teh oblik ni da bi moralo biti povezano z državljanskimi pojavi in oseh pogojih. Takšno gledišče je zelo važno za stvar socializma, ker kaže na tisto, kar je bistveno za nadaljnji razvoj socializma na svetu.

Dvajseti kongres KP SZ, na katerem je prišla do izraza takšno usmeritev, je velik pozitivni mednarodni dogodek, ki ga bo močno čutili v naporih za nadaljnje zboljšanje mednarodnega vzdušja, za zbliznanje narodov in dežel, za upostavitve trdnega miru. J.S.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM TURISTIČNE ZVEZE JUGOSLAVIJE IN PODPREDSEDNIKOM IZVRŠNEGA SVETA LRS DR. MARIJANOM BRECLJEM

Z organizacijo turističnega varčevanja

bi še bolj razširili možnosti glede cenejših počitnic naših delovnih ljudi

Ljubljana, 25. febr. (Tanjug). Predsednik Turistične zveze Jugoslavije in podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije dr. Marijan Breclj je odgovoril na nekaj vprašanj urednika »Tanjug«.

Prvo vprašanje se je glasilo: »Kako kaže našim ljudem glede počitnic v turističnih krajih spričo predlaganega zvišanja cen gostinskih storitev in kakšno je mnenje. Turistične zveze in vaše osebno o predlogu za zvišanje cen v gostinstvu, in dalje, če bo do tega prišlo, ali imamo potrebo in možnosti, da bi nudili v določenih primerih našim ljudem olajšave?«

Na to vprašanje je dr. Breclj odgovoril:

»Glede počitnic v turističnih krajih našim ljudem tudi letos ne kaže slabo. Kakršno koli linearno zvišanje cen ni upravičeno. Res so v glavnih turističnih središčih nekoliko zvišali cene iz upravičenih razlogov, predvsem zato, ker je moč uveljaviti višje cene in pa zaradi spremembe tečajev. Sprememba tečajev glede na gostinstvo je pravičnejši in bolj posrečen izhod kakor pa režim, ki smo ga imeli v zadnjih dveh letih. Nekatera podjetja so imela prej znaten dobiček, ki je bil gospodarsko v glavnem neupravičen. Ni razlogov, da bi ga imela tudi v prihodnje, kajti turistični kraji črpajo iz turističnega prometa znatne dohodke tudi prek drugih gospodarskih panog.

V majhnih turističnih krajih, ki so delali lani izključno ali pretežno z domačimi obiskovalci, pa ni razlogov, da bi zaradi spremembe tečajev zvišali cene. To lahko podpremo tudi z dejstvom, da je trg predmetov široke potrošnje, ki jih rabi gostinstvo, stabiliziran in da je celo čutili težnjo po znižanju cen. Utemelji-

tevo možnosti, da obdržimo v takšnih primerih raven cen, je tudi v tem, da gostinska podjetja letos nimajo nobenih večjih obveznosti do skupnosti, kakor so jih imela lani.

Ze pred dvema letoma se je začela jasno uveljavljati težnja domačih turistov, da odhajajo v manjše turistične kraje, ki so imeli že pred vojno živahen tujski promet. Nedvomno je še mnogo možnosti, da se letos poveča turistični promet v teh manjših krajih. V zadnjih dveh letih smo dosegli lepe uspehe v uporabi možnosti glede cenejše nastanitve domačih turistov. K temu so največ pripomogle družbene organizacije, spodbujene s pomočjo, ki jim jo je prvi dve leti nudil Zvezni izvršni svet. Iz te pomoči so zgradile mnoga cenena okrevališča in letovišča. V okrevališčih Zveze sindikatov, Počitniške zveze, društev prijateljev narave in camping-organizacijah, Planinske zveze, Zveze izvidnikov in planink, turističnih društev in Zveze borcev je bilo lani na počitnicah kakih 100.000 njihovih članov, ki so plačevali po 250 do 450 din dnevno.

Omenjene družbene organizacije so sprožile predlog, ki ga je poslala Turistična zveza Jugoslavije Zveznemu izvršnemu svetu, da bi jih tudi letos gmotno podprli za razširitev zmogljivosti za ceneno nastanitev in izgradnjo počitniških krajev. To pomoč naj bi dale federacija, republike in okraj. Lahko upamo, da bodo v ta namen na razpolago določena sredstva.

Turistična zveza Jugoslavije sodi, da je povsem realno, da

dobila neznatno večino v novem parlamentu, bo sporočil prihodnji teden kralju Pavlu odstop svoje vlade in hkrati zaprosil za mandat za sestavo nove grške vlade. Minuli teden so prvaki demokratične zveze obdoližili vlado, da je »manipulirala« z glasovi vojakov častnikov in napovedali, da bi opozicija utegnila bojkotirati novi parlament, če v vojski ne bodo izvedli novih volitev. Po zadnjih vesteh je Karamanlisova unija dobila 158 mandatov.

Druga tri vprašanja so se glasila:

»Kaj so storile turistične in gostinske organizacije za sprejem tujih turistov v letošnjem letu in kako bi utegnili vplivati novi devizni predpisi na obisk turistov iz tujine? Kako kaže glede njihovega števila? Kaj bi bilo treba storiti, da bi imela naša država od tujega turizma več koristi?«

Na ta vprašanja je predsednik Turistične zveze odgovoril:

»Priprave na bližnjo sezono so bile letos mnogo obširnejše kakor prejšnja leta. V tej smeri delujejo turistična društva in njihove zveze, gostinske gospodarske organizacije ter njihove zbornice in turistični uradi. Naša predstavništva v tujini nastopajo v pripravah na bližnjo sezono organizirano. Da bi se povečal promet v tistih deželah, kjer nimamo naših turističnih predstavništev, je bilo sklenjeno, da bomo omrežja naših turističnih predstavništev razširili na Holandsko, Italijo in Svico ter storili potrebne ukrepe za povečanje turističnega prometa iz Severne Amerike. Letos pričakujemo tudi večji dotok turistov iz vzhodnoevropskih dežel.

V okviru možnosti naših zmogljivosti in po zanimanju tujine za

našo deželo lahko računamo, da bo letošnji dotok turistov iz tujine večji od lanskega. Računamo, da bomo imeli letos približno 2.200.000 nočnih tujih turistov, vtem ko smo jih imeli lani 1.900.000.

Sprememba tečajev v obliki premij na tuja plačilna sredstva bo vsekakor ugodno vplivala na delo gostinskih podjetij in omogočila, da bodo boljše opremili svoje obrate. Prepričani smo, da sprememba tečajev ne bo neugodno vplivala na dotok turistov iz tujine. Zvišanje cen je posledica spremembe tečajev, toda te je v glavnem nominalno, kajti naše cene so na isti ali celo nižji ravni kakor cene v tujini. Na splošno pa so stroški bivanja nižji prav zaradi spremembe tečajev.«

Obvestilo
o novi določitvi roka
za izvedbo volitev
v delavske svete

Ker je bil z zveznim navodilom o spremembah in dopolnitvah navodila za volitve delavskih svetov in upravnih odborov gospodarskih podjetij (Ur. list FLRJ št. 7-58-56) podaljšani rok za izvedbo volitev delavskih svetov do konca aprila, je Izvršni svet Ljudske skupščine LRS spremenil 1. točko Odloka o določitvi roka za razpis rednih volitev delavskih svetov, ki je bil objavljen v našem listu dne 19. februarja, tako da se glasi:

»V Ljudski republiki Sloveniji se začne razpis rednih volitev delavskih svetov 20. februarja 1956. let. Razpis volitev mora biti končan najpozneje do dne 15. aprila 1956, volitve pa morajo biti opravljene najpozneje do dne 30. aprila 1956.«

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 26. februarja
Pretežno oblačno, vmes nekaj rahlih padavin. Na Primorskem burja. Najnižje nočne temperature med -3 in -10, na Primorskem okoli 0, najvišje dnevne med -2 in -4, na Primorskem do +8 stopinj C.

ELEKTROGOSPODARSKA
SKUPNOST SLOVENIJE

Dnevno poročilo o stanju dotoka na rekah dne 24. februarja 1956.
Srednji dotok v m³/sek. (prve številke za leto 1956, druge za 1955):
Drava pri Dravogradu 85, 137, Sa-
va pri Mostah 5,9, 9,3, Sava pri Med-
vodah 21,7, 53, Soča pri Doblarju 19,9,
76,5.
Indeks proizvodnje hidroelektrarn
v primeri z letom 1955: 77.

XX. KONGRES KOMUNISTIČNE PARTIJE SOVJETSKE ZVEZE JE ZAKLJUČIL DELO

Izvoljeno je novo vodstvo

Delegati so soglasno sprejeli tudi smernice za novi petletni načrt

Moskva, 25. febr. (Tanjug). Dopoldne je XX. kongres KP Sovjetske zveze pod predsedstvom prvega sekretarja CK KPSZ Hruščeva zaključil delo. Večera popoldne in davi so na tajnih zasedanjih izvolili oba centralna organa — Centralni komite in centralno revizijsko komisijo. Eno-dušno so sprejeli tudi smernice kongresa za novi petletni plan.

Hruščev je v imenu prezidija predlagal, naj bi izdelali osnutek novega partijskega programa. Zatem je načelnik kadrovskega oddelka CK KP SZ Gromov sporočil izid volitev v nova centralna organa, ki sta bila, kakor poročila moskovski radio, soglasno izvoljena. Predsedujoči Hruščev je zatem poudaril, da so bile točke dnevnega reda izčrpane in da je kongres zaključen. Vsi navzoči so vstali in zapeli »Internacionalo«. Nato je prišlo do dolgotrajnih ovacij — delegati so vzklkali Komunistični partiji, leninističnemu Centralnemu komiteju in leninizmu.

Uradno stališče Pariza

(Od našega stalnega dopisnika) Pariz, 25. febr. — Za večino francoskega »velikega« tiska je XX. kongres KPSZ pomemben toliko, ker je »formuliral načela nove komunistične taktike«. Toda ta formula je zadovoljila samo tiste, ki črpajo iz svojega časnika razen informacij tudi določene sklepe. Pineau je večeraj s simpatijami pozdravil revolucijo v stališču sovjetskega vodstva. Na ena-liko pozitivno, bodrilo in trezno stališče so se postavili tudi menedžisti. Socialisti so razumeli pomen napovedanih sprememb in jih celo v določenem smislu slutili. Napredna javnost ne glede na svojo ožjo strankarsko pripadnost, ki želi širšo koncentracijo vseh sil družbenega napredka, je z zadovoljstvom sprejela nov moskovski vetrič, ki je zapihal iz dvorane, v kateri zaseda kongres. Napredni francoski intelektualci pravilno opozarjajo na spremembe v gospodarski podlagi, ki je povzročila

tudi spremembe v družbenih odnosih. Ne pozabljajo pa poudariti učinka »jugoslovanskega primera«. Vtem ko na vseh straneh pis-meno in ustno živahno razpravljajo, se pa v glasilu KPF ne zrcalita razgibanost, ki je zajela francosko napredno javnost ob tako pomembnih spremembah, ki jih je prinesel kongres v Moskvi. »Humanitete« je ostal pasiven opazovalec in slab informator. Edina uradna francoska reakcija na teze Hruščeva, Sapiłova in Mikošana je bil govor Mauricea Thoreza, v katerem je malo manjkalo, da ni izrecno rekel, da vse, kar je prinesel kongres, za KPF ni nič novega, saj je v svoji praksi vse to že zdavnaj uresničila. Francosko vodstvo KP je bilo že novembra 1946 prepričano, da bo francoski narod sam našel pot »za upostavitve višje demokracije, napredca in družbene pravičnosti«. Drugače povedano, KPF nima potrebe, da bi se prilagojevala novi smeri, ker je vse to že sama storila.

Zdaj pa je še pregodaj govoriti o vplivu moskovskega kongresa na smer KPF: vsi voditelji so se v Moskvi in šele po njihovi vrnitvi v Francijo se bodo sčasoma pokazale spremembe v stališču in politiki KPF. Bogdan Pešić

Konec upora v Peruju

Bogota, 25. februarja, (AFP). Upor perujske divizije je bil danes končan, ko je vodja upora general Merino izdal ukaz o ustavitvi sovražnosti, da bi »preprečil nadaljnje prelivanje krvi«. General Merino je objavil ta sklep po hudem strojniškem ognju na mesto Balancha, kjer se zadržuje garnizija te divizije.

Kongres italijanske konfederacije dela

Beograd, 25. febr. (Tanjug). V Rimu bo od 27. februarja do 4. marca IV. kongres italijanske Generalne konfederacije dela. Kongresu bosta prisostvovala tudi predstavnik Zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Vivoda in Sime Matijašević, ki sta nočjo od-potovala v Italijo.

Sever in Jug v sporu

Razgovor dopisnika Tanjuga s poslanci južnega Sudana

Kartum, 25. febr. V razgovoru s posebnim dopisnikom Tanjuga s poslanci južnega Sudana med katerimi sta bila tudi aktivna ministri sedanje Azharijeve koalicijske vlade Benjamin Luki in Stanislav Paisama, opozorili na težaven in kočljiv položaj v pokrajini Sudana, v katerih je lani avgusta izbruhnil upor. Popolna samouprava Jugu v federaciji s Severom bi edina lahko vrnila zaupanje prebivalcev teh pokrajin v centralno vlado. Mnogo prebivalcev Jugu je zbežalo v Francosko Ekvatorialno Afriko, Belgijski Kongo, Uganio in na ostala mejna področja. Krajevna oblast bi morala docela preiti v roke prebivalcev Jugu, čete pa naj bi se čimprej umaknile.

LONDON O KONGRESU

(Od našega stalnega dopisnika) London, 25. febr. — Zasedanje XX. kongresa Komunistične partije Sovjetske zveze je spremljala angleška javnost s precejšnjo pozornostjo, med drugim tudi zato, ker bosta v aprilu obiskala Veliko Britanijo sovjetska državnik Hruščev in Bulganin. Angleška javnost se je najbolj zanimala za referat Hruščeva, zlasti za tisti del, v katerem Hruščev pravi, da vojne v sedanjih razmerah »niso

zidija in sekretariata CK KPSZ so bili izvoljeni. Centralni komite KPSZ je imel doslej 125 članov in 111 kandidatov.

Odmev v Bonnu

(Od našega stalnega dopisnika)

Bonn, 25. febr. — V Zahodni Nemčiji je bilo doslej opaziti samo posamezne, bolj poredke poskuse, da bi javnosti posredovali globljo in vsestransko analizo XX. kongresa KP SZ.

Medtem ko je socialnodemokratska stranka še v glavnem rezervirana, želeč si ustvariti čim bolj popolno sliko, preden se bo izrekla o tem dogodku, pa je bila vladna demokratska stranka že od prvega dne kongresa zelo dejavna. Njena propagandna služba je že od začetka komentirala številna, v Moskvi izražena stališča, vendar ni prestopila okvirov potreb dnevnice propagande. V glavnem se je omejevala na dve točki: Sovjetem ne odrekta, da teže po uveljavljenju miroljubne koeksistence, toda zato skuša dokazati, da ta koeksistenca sploh ni koeksistenca, kajti »svetovna revolucija je ostala še nadalje končni cilj«.

Hamburška »Die Welt« piše, da se je v SZ zaključilo prehodno obdobje, da je prišlo do stabilizacije in da je Moskva ponovno v »formi«, kar za Zahod ne velja in da je »Moskva, kot je XX. partijski kongres jasno dokazal, ravno prek določene liberalizacije in demokratizacije, ki je potekala od zgoraj navzdol in ki je zajela celotno zunanjo politiko, postala veliko nevarnejša, kakor za časa Stalina. Zdjaj so ustvarili prostor za široko svetovno pobudo«.

Neki vestifalski socialnodemokratski časnik pa spet sodi, da je XX. kongres predvsem notranje-politični dogodek prve vrste. Na koncu piše: »Hrabrost, da javno prekinje z mračno, s krvjo obremenjeno minulostjo, nedvomno krepi zunanje-politični položaj Sovjetske zveze.«

Obren Milčević

LONDON O KONGRESU

(Od našega stalnega dopisnika) London, 25. febr. — Zasedanje XX. kongresa Komunistične partije Sovjetske zveze je spremljala angleška javnost s precejšnjo pozornostjo, med drugim tudi zato, ker bosta v aprilu obiskala Veliko Britanijo sovjetska državnik Hruščev in Bulganin. Angleška javnost se je najbolj zanimala za referat Hruščeva, zlasti za tisti del, v katerem Hruščev pravi, da vojne v sedanjih razmerah »niso

usodno neogibne«, kakor tudi za besede Hruščeva o različnih oblikah prehoda v socializem. Veliko pozornost je vzbudil v angleški javnosti tudi Mikošanov govor, ki so ga v Angliji razlagali kot »najdrznejše desavuiranje stalinizma«.

Vsi angleški časniki so pisali o kongresu. Po mnenju revije »Economist« pomeni ta kongres uradni začetek nove dobe v Sovjetski zvezi. Gre za daljnosežne notranje spremembe, ki bodo vplivale tudi na sovjetsko zunanjo politiko. Konservativni »Daily Telegraph« obravnava v uvodniku med drugim posledice, ki bi jih utegnili imeti za zahodne dežele koncepcija Hruščeva o različnih oblikah prehoda v socializem, ki dopušča celo možnost prehoda s »parlamentarno preobrazbo«. Glasilo levih laburistov »Tribune« pa piše, da »potek kongresa kaže na velike možnosti, da bi skrajšali hladno vojno«. Ta časnik ugotavlja, da hodijo sovjetski voditelji že tri leta po poti, na kateri so zdaj napravili glavni korak. Sprizhli so več predlogov o ureditvi svetovnih problemov s pogajanj. Končali so tudi svoj spor s Titom. Potem se »Tribuna« vprašuje, kakšen je bil odgovor Zahoda, in pravi, da je Zahod odgovoril na vse to z več vodikovimi bombami, s protiruskimi zvezami in obnovo nemške vojske.

Dušan Blagojević

Erhardt odpotoval iz Londona

London, 25. febr. (AFP). Zahodnonemški gospodarski minister Erhardt je danes po enotedenskem uradnem obisku v Londonu odpotoval v letalom v Düsseldorf. Pred odhodom je izrazil zadovoljstvo sprico tukajšnjih razgovorov. Pripomnil je, da se bo bržčas že v kratkem sestel z britanskimi ministri v Zahodni Nemčiji.

IZJAVA ZUNANJEGA MINISTRA DULLESA PRED SENATOM

IZRAEL NE MORE ZMAGATI v oboroževalni tekmi z arabskimi državami

Za ohranitev miru je najvažnejše doseči sporazum med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi

Washington, 25. febr. (USIS). V izjavi o položaju na Srednjem vzhodu, ki jo je zunanji minister prebral pred odborom za zunanje zadeve ameriškega Senata, pravi Dulles, da Izrael sprico manjše površine in manjšega števila prebivalcev ne more zmagati v tekmi v oboroževanju z arabskimi deželami, ki so jim dostopna kladnjača sovjetskega bloka. Po Dullesovem mnenju bi lahko zavarovali varnost Izraela bolje z drugimi ukrepi, ne pa z nakupom orožja, denimo z naslonitvijo na OZN in na deklaracijo treh zahodnih držav iz leta 1950. Za ohranitev miru je najvažnejše doseči sporazum med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi. Zato bodo morali urediti vprašanje beguncev, odstraniti bojazan na obeh straneh in urediti vprašanje meja med temi deželami. Dulles je rekel, da so vzhodnoevropske dežele s pošiljanjem orožja na to področje »zamotale vprašanje miroljubne ureditve položaja na Srednjem vzhodu«.

Izrael naj bi izplačal 900.000 beguncem ustrezno odškodnino.

Krišna Menon in Lloyd pripravljata poravnavo arabsko-izraelskih sporov

New Delhi, 25. febr. (Tanjug). Londonski dopisnik »Times« of India« poroča, da se razgovori, ki jih ima Krišna Menon z britanskim zunanjim ministrom Selwynom Lloydom, nanašajo na »načrt za dokončno poravnavo arabsko-izraelskih sporov. Ta načrt,« pravi dopisnik, »ki ga še nočejo objaviti, so sporočili egiptovski veleposlaniku«.

Arabski krogi v Londonu, pripominja dopisnik, izražajo čedalje večjo zaskrbljenost nad stališčem Izraela in sodijo, da je z ukazom o splošni mobilizaciji v Jeruzalemu nevarnost izraelskega napada postala akutna.

O reorganizaciji indijskih držav

Začetek »kampanje neposlušnosti« levičarskih strank

New Delhi, 25. febr. (Tanjug). Zakonski osnutek o reorganizaciji indijskih držav ne bo težil za pravno razdelitvijo izključno na jezikovni podlagi, marveč v skladu z ameriško resolucijo za gospodarsko povezanimi pokrajinami.

Debata v indijskem parlamentu o tem vprašanju tudi kaže, da bodo indijske države imele pet skupnih svetov s posvetovalno funkcijo, ki bodo združevali nove upravne enote. Vendar v parlamentarni debati ni bilo precizirano vladno stališče nasproti posameznim problemom, glede katerih

so v zadnjih mesecih nastali hudi nesporazumi. Nehru je dejal, da ni treba izključiti možnosti plebiscita in neposrednih pogajanj med zainteresiranimi pokrajinami, da bi tako odstranili nadaljnjo agitacijo v zvezi z jezikovnim vprašanjem.

Kalkuta, 25. febr. (AFP). Pri poskusu, da bi prebili policijski kordon pred poslopjem tajništva vlade Zahodne Bengalije, so aretirali 40 ljudi. V tej državi so prepovedani sestanki več kot pet ljudi. Ti neredi pomenijo začetek »kampanje neposlušnosti«, ki so jo organizirale levičarske stranke, med njimi tudi KP, iz protesta proti sklepu indijske vlade, da se bosta Zahodna Bengalija in sosednja država Bihar združili v eno upravno enoto.

Sporazum Kašmira z Indijo

New Delhi, 22. febr. (AFP) — Med indijsko osrednjo vlado in kašmirsko vlado je bil te dni podpisan sporazum o vključitvi Kašmira v indijsko unijo. Osrednja indijska vlada bo nudila Kašmiru stalno letno finančno pomoč, vse dobrine in terjatve kašmirske pošte, telefona in brzojava, društva za letalski promet in železnice pa postanejo last indijske unije.

Kakor je znano, so med Indijo in Pakistanom nesoglasja glede Kašmira.

Sovjetski obisk v Britaniji

London, 25. febr. (Reuter). V dobro poučenih krogih izjavljajo, da bosta sovjetska voditelja ministrski predsednik Bulganin in Nikita Hruščev prispela na obisk v Veliko Britanijo 18. aprila, ne pa 15. aprila, kakor je bilo prej predvideno.

Tu pričakujejo, da se bosta predsednik sovjetske vlade in prvi sekretar KP mudila v Britaniji teden dni in da ju bo sprejela v avdiceno kraljica Elizabeta.

zvezi z načrtom o umetnem namakanju nasilno spremenili meje med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedi.

V odgovoru na vprašanje nov senatnega odbora je Dulles rekel, da dobava 18 tankov Saudovi Arabiji »nikakor ne prispeva k tekmovalstvu v oboroževanju med Arabci in Izraelom«. Vlada te dežele je namreč izjavila, da bo tanke uporabila za ohranitev notranje varnosti.

Kritika Adenauerjeve politike

Opozicija očita vladi, da gleda le na Zahod, kakor da Vzhoda sploh ni

Bonn, 25. februarja. Zahodnonemška Socialnodemokratska stranka in Dehlerjeva Svobodna demokratska stranka sta ostro obsodili notranjo in zunanjo politiko kanclerja Adenauerja ter izrazili prepričanje, da se v zadnjih dogodkih v Bonnu in Düsseldorfu, katerim so sledila nova notranja trenja, zrcali kriza sedanje uradne politike zvezne republike.

Vodja opozicije Ollenhauer je obdolžil vlado, da ni storila potrebnih korakov v spremenjenem položaju. Zavzel se je za »lojalnost nasproti Zahodu«, pač pa je poudaril, da bi morala bonnska vlada začeti pogajanja tudi s Sovjetsko zvezo, ki je prav tako odgovorna za združitev dežele. Ko se je dotaknil razbijanja liberalne krščanske koalicije v Düsseldorfu, je Ollenhauer izrazil prepričanje, da bodo temu zgledu sledile tudi druge pokrajine. Poudaril je, da je to naravna in razumljiva reakcija na poskuse Adenauerjeve Krščansko-demokratske zveze, da bi se sama polastila oblasti v deželi.

Vodja liberalcev Dehler je izjavil, da je bonnska vlada vseh deset let gledala samo na Zahod, kakor da Vzhoda sploh ni, in da si na berlinski konferenci sploh ni prizadevala, da bi prišlo do sporazuma velesil o združitvi Nemčije. Dehler se je znova za-

vzel za revizijo pariških sporazumov, ker meni, da mora Zahodna Nemčija, če želi dobiti privolitev Sovjetske zveze za splošne svobodne volitve, popustiti in spremeniti svojo zunanjo politiko. »Značilno je,« je pripomnil, ko je govoril o nedavni Pineaujevi izjavi o nemškem vprašanju, »da francoski zunanji minister razmišlja o združitvi Nemčije, vtem ko bonnski minister tega ne dela.«

Dehler je tudi rekel, da je bila sovjetska vlada že leta 1954 pripravljena izpustiti kakih 10 tisoč nemških državljanov, obsojenih v ZSSR, in da je povabila zahodnonemško parlamentarno delegacijo, naj obišče Moskvo. Bonnska vlada pa je v skladu s svojo politiko izključne naslonitve na Zahod po pogajanjih z ameriškimi predstavniki sovjetski predlog odklonila. Dehler je obdolžil ZDA, da zaupajo samo politiki kanclerja Adenauerja, ne pa nemškemu narodu.

Prehod skupine Dehlerjevih liberalcev v opozicijo je znatno spremenil politično sliko zahodnonemškega Zveznega zbora. Po volitvah 1943. je imel vladni blok 334 poslancev, opozicija pa 153, medtem ko je zdaj razmerje 281 proti 206.

Euler izključen

Bonn, 25. febr. (AFP). Federacija liberalcev v Hessenu je imenovala danes Oswalda Kohuta za svojega novega predsednika, namesto Augusta Eulerja, ki je izstopil iz liberalnodemokratske stranke in bil takoj izključen iz federacije. Euler je bil eden izmed prvih v skupini disidentov te stranke, ki se je izrekel proti smeri, katero uveljavlja predsednik omenjene stranke Dehler. — Euler je danes izjavil na tiskovni konferenci, da je edinole redni kongres pristojen odločiti o njegovi izključitvi iz federacije in izrazil prepričanje, da mu bo mnogo liberalcev iz Hessena sledilo.

Euler je doživel danes poraz, ko je zahteval od hesenske organizacije podporo zoper zvezno vodstvo. S tem porazom je Euler, ki je bil deset let na čelu te organizacije, izgubil svoje najmočnejše oporišče.

Z VSEH STRANI SVETA

SVICA

IZSELJEVANJE IZ EVROPE

Zeneva, 25. febr. (USIS). Svet mednarodnega odbora za izseljevanje iz Evrope je večeraj zaključil poldnevno zasedanje, potem ko je sprejel načrt, na podlagi katerega se bo letos iz Evrope izselilo 125.000 ljudi. Izselilski sklad bo našel tri milijone dolarjev. Članice OZN bodo dale 2.600.000 dolarjev, od česar bodo ZDA prispevale eno tretjino.

NORVEŠKA

GLOBE ZA NEDOVOLJEN RIBOLOV

Oslo, 25. febr. (Reuter). — Sovjetsko veleposlanstvo v Oslo je pisalo norveški banki 23.500 kron globe, na katero so bili obsojeni sovjetski ribiči, potem ko so jih zalotili na ribolovu v norveških teritorialnih vodah. Sovjetske ladje so že pred tem izpustili, ko je sovjetsko veleposlanstvo zajamčilo izplačilo.

VELIKA BRITANIJA

PODMORNICO »ACERON« SO NAŠLI

London, 25. febr. (Reuter). — Britanska admiralteta je objavila, da je bila vzpostavljena redna zveza z britansko podmornico »Aceron«, na kateri je 6 oficirjev in 39 članov posadke. Zvezo je vzpostavil britanski mornar, ki je skupno z britanskimi ladjanji in letali iskal podmornico, s

TURČIJA

POŠTA PO 20 DNEH

Ankara, 25. febr. (DPA). Po 20-dnevni prekinitvi je mogla turška pošta šele v petek dostaviti prejemnikom poštne pošiljke, ki so z vlakom pripelje iz Evrope. Zaradi neurja in porušitvi mostov je bil namreč ohromljen celoten železniški promet v Turčiji.

JAPONSKA

»OFENZIVA DELA«

Tokio, 25. febr. (Reuter). Oklopna vozila in 2000 policajev je napravilo danes kordon okrog zgradbe japonskega parlamenta, ko je kakih 5000 delavcev demonstriralo, zahtevajoč zvišanje mezd. Ta demonstracija je del »spomladanske ofenzive dela«, katere začetek je pred desetimi dnevi napovedala največja japonska sindikalna federacija.

SIRIJA

LETALSKA NESREČA

Damask, 25. febr. (AFP). Letalo sirskega civilnega letalstva je strmoglavilo dopoldne 16 km daleč od Alepa, kjer bi moralo pristati. Ubilih je bilo 16 potnikov in trije člani posadke. Vzrokov nesreče še niso ugotovili.

SIAM

GLADOVNA STAVKA OPOZICIJSKIH POLITIKOV

Bangkok, 25. febr. (Reuter). Deset opozicijskih politikov je začelo

enotedensko gladovno stavko pred poslopjem slamske vlade. Stavajoči zahtevajo, naj bi iz parlamenta odstranili poslance, ki vedno podpirajo ministrskega predsednika maršala Pi-bula Songrama.

ZDA

POVRATEK HAMMARSKJÖLDA

New York, 25. febr. (AFP). Generalni tajnik OZN Dag Hammarskjöld se je sminčel, potem ko je obiskal vrsto dežel, vrnil v New York. V ponedeljek bo imel tiskovno konferenco.

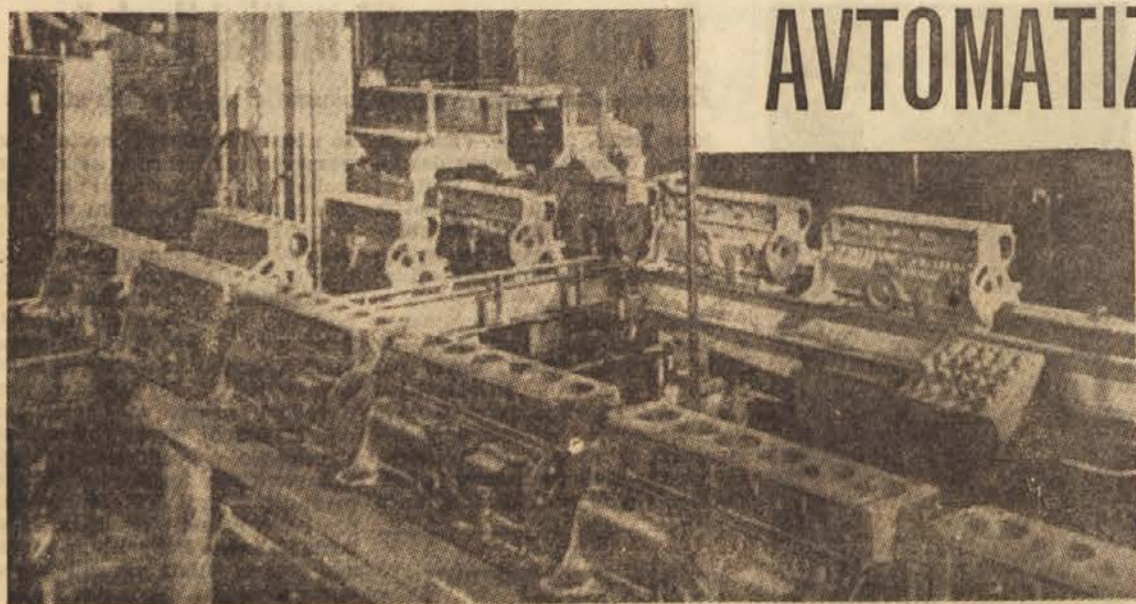
BOJKOT ČRNCEV

Montgomery, 25. febr. (Reuter). V mestu Montgomeryju v Alabami črnci še nadalje bojkotirajo avtomobile, ki se ne smejo voziti v istih oddelkih z belci. Večera je šla na tisoče črncev peš na delo. Zavoljo tega bojkota, ki traja že 11 tednov, so aretirali 89 črncev. Pred preiskovalnim sodnikom izjavljajo vsi, da se ne čutijo krive. Dopisniki ameriških časnikov v Montgomeryju imenujejo ta bojkot »epihalni dogodek«, v katerem so ameriški črnci prvič uporabili taktiko Mahatme Gandhija.

PEŠČINI VIHAR

Dallas (Texas), 25. febr. (AFP). Ob strahotnem peščem viharju, ki je minulo noč divjal v jugozahodnem delu ZDA, je izgubilo življenje šest ljudi. Razdejanih je bilo veliko hiš.

AVTOMATIZACIJA INDUSTRIJE V FRANCIJI

Avtomatsko obdelovanje glav motorjev v sodobni avtomobilski tovarni

(Od našega stalnega dopisnika)

Pariz, februarja

Nacionalizirana Renaultova industrija je največji evropski proizvajalec avtomobilov. Njene tovarne zavzemajo 8,5 milijonov kvadr. metrov in zaposlujejo 53.000 delavcev. Razen avtomobilskih tovarn v ožjem smislu ima to veliko podjetje tudi lastne livarne jekla, litega železa, bakra in aluminija, tovarne avtomobilskih pnevmatik, tekstilij za prevleke, vate itd. Njegova dnevna proizvodnja doseže 1000 raznih vozil — avtomobilov, lahkih in težkih kamionov, traktorjev in motornih vozil.

Se pred desetimi leti se je Renaultova proizvodnja dušila v tesnih delavnica v Blancouru, na vratih Pariza. Prvi poskusi, da bi povečali proizvodnjo z razširitvijo tovarniških prostorov in povečanjem števila delovnih moči, so rodili nekaj uspehov. Od 50.000 vozil v letu 1946 se je Renaultova proizvodnja dvignila v naslednjem letu na 45.000 vozil. Nadaljnje razširitve pa niso prinesle ustreznega povečanja proizvodnje. Povpraševanje na trgu je nenehoma naraščalo in potrebni so bili novi ukrepi.

Renaultova

»elektromehanična glava«

Tovarniške naprave, stroji in orodje so bili že leta 1959 dokaj zastareli. Voja na z »izjemnim« proizvodnjo so še bolj obrabila orodne stroje, katerih

zaostane ali poišče nova pota, je Renault sklenil, da bo začel sam izdelovati stroje za proizvodnjo svojih motorjev. Njegovi inženirji so to proizvodnjo zasnovali ter v lastnih delavnica in lastni režiiji izdelali povsem nove avtomatične stroje, nekakšne strojne robote, ki so zrevolucionirali njegovo proizvodnjo.

Renaultova »električna glava« je docela avtomatičen orodni stroj, ki opravlja vse zamotane in številne operacije v zvezi z izdelavo motorja: vrtnanje, rezkanje, gladenje, piljenje itd., pa tudi večstranska istočasna oprava. Tako so 2600 raznih operacij, ki jih zahteva izdelava motorja, prenesli na vrsto strojev,

Z vključitvijo robotov je proizvodnja naglo narasla, hkrati pa se je zboljšala kakovost in delovni pogoji. V letu 1958 je izdelalo 35.000 delavcev dnevno kakih 250 raznih vozil, lani pa je izdelalo 50.000 delavcev blizu 1000 vozil dnevno. Človek bi mislil, da se bo po uporabi robotov število delavcev znižalo. Zgodilo pa se je nasprotno. Proizvodnja je narasla za 500%, pa tudi število delavcev se je povečalo za kakih 50%. Vzrok je delno v tem, da je izdelovanje karoserij in šasij avtomatizirano samo delno in da zahteva mnogo več človeške delovne sile. Povečana proizvodnja motorjev in raznih

Renaultova vdova je vložila ondan tožbo proti preiskovalnim oblastem, ki so, kakor trdi v njej, leta 1944 v zaporu ubile njenega moža Louisa Renaulta, lastnika slovečih avtomobilskih tovarn. S tem se je začela v okviru široke kampanje akcija, katere cilj je rehabilitirati vseh v zvezi s kolaboracijo, čigar tovarne so med vojno poslale na vzhodno fronto motorje za nemške tanke. Nagibi in cilji te kampanje so dokaj jasni: zadostuje opozoriti na vso poslovnanja največje francoske nacionalizirane industrije, ki doseže letno 129 milijard frankov.

pri katerih delata samo dva delavca. Ves proces proizvodnje svojih motorjev opravlja Renault na 5000 takšnih strojih in za to potrebuje 6000 delavcev.

V nadaljnji avtomatizaciji proizvodnje je Renault vključil v delo še enega robota, katerega naloga je povezati elektromagnetne glave v eno samo verigo ter tako skrajšati in poenostaviti delovni proces. Transporter (ki ga ne smemo zamenjati s tekočim trakom) povezuje elektromagnetne glave v celoto. »Glave«, ki delajo docela kot roboti, potiskajo po transporterju obdelane dele druga drugi. En sam delavec na čelu in drugi na koncu verige streže robotom, jim daje delo in na koncu prevzema izdelke. Ena veriga elektromagnetnih glav, sestavljenih iz 52 robotov in 150 kontrolnih postaj samo z dvema delavcema, izdelata na uro 35 fregatnih motorjev.

»Nadzornik-robot«

Razen povečanja proizvodnje z avtomatizacijo delovnega procesa se je zboljšala tudi njena kakovost. Vsakemu »robotu-delavcu« so dodelili po enega »nadzornika-robotca«. Skozi njegove »roke« gre vsak izdelani kosček ali v proizvodnem procesu storjeno opravilo. Pa tudi te »nadzornike« kontrolira elektronski »inspektor«, ki kdaj pa kdaj preveri točnost njihovih ukrepov. S tem, da je avtomatiziral proizvodnjo in kontrolo, je Renault avtomatiziral tudi naprave, ki varujejo delavce pred nesrečami. Če hoče delavec pognati stroj, se mora postaviti na natančno določeno mesto zunaj nevarne cone. V trenutku, ko svoje mesto zapusti in stopi na ogorženi prostor, se stroj avtomatično ustavi.

mehaničnih delov za avtomobile je narekovala svoj tempo ključničarjem, tapetnikom itd. Zato so morali zaposlit na eni strani več delovnih moči, vtem ko jih je na drugi strani precej odpadlo.

Cela vojska strokovnjakov

Pritisek trga, ki ga Renault ni mogel zadovoljiti, mu še nadalje veleva, naj izpopolni proizvodni proces. Izključna ali postranska naloga cele vrste inženirjev, tehnikov in kvalificiranih delavcev je, da odkrivajo nove možnosti za skrajšanje in zboljšanje delovnega procesa. Zato je Renault zgradil pri svojih tovarnah središče za znanstvene raziskave. V njem proučujejo strokovnjaki uspehe, ki so jih dosegli inženirji, tehniki in kvalificirani delavci. Tisti, katerih predloge sprejmejo, dobe bogate nagrade. Na drugi strani zahteva novi način proizvodnje tudi nov tip delavca, specializiranega za dokaj ozko področje. Renault je priredil zadnje čase 24 raznih tečajev, v katerih 70 profesorjev in 80 mojstrov šola nove kadre.

Renaultova podjetja so največji in eden najsodobnejših proizvajalcev avtomobilov ne le v Franciji, marveč tudi v Evropi. Nasprotniki nacionalizacije strme spriču uspehov tega nacionalizirane podjetja. Uspehi, ki jih je doseglo, zanikajo trditve vseh, ki skušajo nacionalizacijo prikazati kot usodno za francosko gospodarstvo. Renault je prvi, ki je v Franciji upostavil avtomatizacijo ne le v svojih tovarnah, marveč je dal svoje naprave na razpolago tudi drugim proizvajalcem ter tako moderniziral delovni proces in povečal proizvodnjo v okviru vse Francije. Bogdan Pešić

SREČANJE V AVSTRIJI ali dunajski hišni lastnik

V Avstriji, ki se pripravljala na politoe, je notranjepolitično življenje nenadoma oživel. Med dvema velikima strankama: Ljudsko stranko in socialističnimi demokrati, ki zdaj združeno upravljajo deželo, so se začela diskretno, vendar pa očitno trenja, kar je pač neogibno povsod tam, kjer upravljajo deželo koalicijske vlade.

Naklonjenost volivcev je omahljiva, ministrski fotelji pa so odvisni od njihovih glasov. Ljudska stranka, ki se opira na vas, pripravljajo zvišanje cen kmetijskih pridelkov, vtem ko se vodstvo Socialnodemokratske stranke, katere člani se rekrutirajo iz vrst mestnega prebivalstva, boji, da bo prišlo v primeru, če bi se uresničila kmetom namenjena gesla Ljudske stranke, do znižanja življenjskega standarda delavstva.

Kdo bo močnejši? In na splošno: koliko je socialna demokracija zajela upravo dežele? Doklej je prišla v praksi, v kakšni fazi razvoja je zdaj, v čem se kaže njeno socialistično bistvo?

Takšne misli po pravici zanimajo tujega novinarja, ki obišče Dunaj. Bodrilnih znakov je mnogo, zlasti na področju zaščite delavcev. V Avstriji veljajo določbe bolniškega in pokojninskega zavarovanja. Za primer naj omenimo, da je urejeno in Avstriji tudi vprašanje lastništva stanovanjskih hiš. Lastninska pravica hišnih posestnikov (gre seveda za stare hiše) je prav tako stisnjena v ozke okvire, kakor pri nas. Socialistični duh novih avstrijskih zakonov, ki urejajo hišno posest, je nesporen. Čeprav molče, so se ti zakoni naslonili na načelo, da je treba dohodke od stanovanjskih hiš smatrati za klasično vrsto dohodkov, ki jih dobivajo ljudje brez dela, in jih v skladu s tem uporabljati na racionalen in družbeno koristen način. Najemnine za stanovanja in lokale so določene, hišni lastnik lahko po svojem preudarku odpove najemninsko pogodbo, po-

vsprečno 80 odstotkov najemnine pa mora plačati bodi v obliki davka, bodi v sklad z popravilo stanovanjskih hiš.

To so dejstva, o katerih bi človek mislil, da so ugodna. Avstriji ne zamude nobene priložnosti, da jih omenjajo vpricho tujih gostov, zlasti, če prihajajo iz socialistične Jugoslavije. Na splošno je zanimivo, da izpodbujajo naše socialistične pridobitve tuje znanec, da takoj omenjajo napredne pridobitve svoje dežele ali argumente, če se njihova dežela s temi pridobitvami ne more pohvaliti.

»Upam, da uvidevate,« je rekel moj znanec, dunajski novinar, »da smo tudi mi na svoj način globoko posegli v privatno lastnino. Pozneje bomo po potrebi uveljavili še ostale ukrepe na tej poti.«

Prav tedaj sva se sprehajala po Ringu. Kakor povsod, tudi tu grade mnogo poslopj. Na vsakem koraku odstranjujejo ruševine, popravljajo na pol porušena poslopja in grade nove palače.

»Kakor vidite, niti v graditvi ne zaostajamo,« je nadaljeval. »Gradimo skoraj prav toliko, kakor vi. Dvoje, troje poslopj v vsaki ulici, kakor v Beogradu. Kje so potemtakem razlike med nami?«

Moj znanec je bil dober človek. Toda vtem ko je to govoril, je bilo v njegovem glasu nekaj prikrite zbadljivosti. Razmišljal sem, kaj bi mu odgovoril. Marsikaj bi mu bil lahko povedal, toda kolikor bi bilo odgovorov, toliko bi bilo zbadljivk. Bila sva blizu Opere. Ozrl sem se na neko še nedograjeno palačo, okrog katere so bili že odstranili oder. Menda so jo šele zdaj spravili pod streho, ker je bila po starem običaju visoko na njenem pročelju pritrjena z zelenimi vejicami okrašena tabla z napisom:

»Ein donnerndes Hoch für den Hausherrn!«
Zaključimo na ves glas: »Naj živi hišni lastnik.«
Pokazal sem znanecu to tablo.

»Vprašujete me, v čem je razlika. V temle. V tej tabli tu. Kar preberite, kaj je tu napisano: Zaključimo na ves glas: »Naj živi hišni lastnik!«. Ne, naj žive zidarji, ne, naj žive delavci, ki so imeli opraviti z betoniranjem, ne, naj žive kleparji in drugi obrtniki, marveč hišni lastnik.«

»No, no, prosim vas, to je tradicija, ki nič ne pomeni.«

»Morda res, vendar pa kaže na velikost razlike, torej tudi na določeno mejo. Vzeti hišnemu

Poslopje dunajske Državne opere na Ringu

lastniku del dohodkov, ki jih je dobil brez dela, je vendar predna zadeva. Poudarjati pa gleslo: »Na ves glas zaključimo — naj živi za istega hišnega lastnika je nekaj, kar nas vleče nazaj. Ni namreč vseeno, komu bo ob tej ali oni reformi na ves glas vzklivali. Naj živi.«

Odgovora nisem dobil. Pa tudi jaz sem obmolknil. Toda čez pol ure je moj dunajski znanec v kavarni nasmejan dvignil čašo s konjakom:

»Torej, zaključiva na ves glas: »Naj živi vaša mirna koeksistencija. Ali je tako v redu?«
»Popolnoma,« sem mu odgovoril in mu vrnil nasmech.

povprečna starost je presegala 20 let. Privikrat so jih »pomladili« tako po nacionalizaciji, ko so dobile tovarne 6000 novih strojev, kar je zmanjšalo povprečno starost strojnih naprav za pet let. Visoka cena teh iz ZDA uvoženih in samo v dolarjih plačljivih strojev je oteževala nadaljnjo obnovo proizvodnih sredstev, na drugi strani pa v ZDA kupljeni stroji — serijski in univerzalni — niso bili misljeni izrecno za izdelavo Renaultovih tipov motorjev. Renault je bil primoran prilagajevati jih svojim potrebam in nasprotno, prilagajevati svojo proizvodnjo tovarniškim napravam. Ko je stal pred izbiro, ali naj

(Od našega stalnega dopisnika)

Rio de Janeiro, februarja

V začetku svojega potovanja je Kubiček 28 minut zajtrkoval z Eisenhowerjem, ki ga je sprejel kot rekonvalescent v naslonjaču. Po poročilih s Severa je delni list tega političnega zajtrka ni obsegal nič novega. Ameriški predsednik je načel vprašanja komunistične nevarnosti in brazilskega petroleja. Kubiček pa je sprožil tretjo temo razgovorov — ameriške investicije in kredite Brazilije. Rekel je, da potrebuje njegova dežela za izpolnitev novega programa približno 1.200.000.000 dolarjev tujih sredstev.

V New Yorku je čakal predsednika Brazilije razgovor z vodilnimi možmi Wall Streeta in ameriških industrijskih koncernov. Murillo Marokim, znani brazilski novinar, ki je spremljal Kubička na potovanju, je poročal, da je prevladoval na razgovorih petrolej, da so malone vsi ameriški partnerji poudarili mnenje, da je storila Brazilija napako, ko je nacionalizirala svojo petrolejsko industrijo, češ da jo sama nikoli ne bo mogla dovolj razviti. Ameriški partnerji so za svoje morebitne investicije zahtevali posamezne gospodarske reforme in mnoga poročila. Duh po petroleju je spremljal predsednika Brazilije menda tudi v Angliji in na Nizozemskem, kjer imata svoj sedež »Shell« in »Royal Dutch«. Izginil je šele na naslednji etapi potovanja. Med bivanjem v Neuchâtu, Franciji na Luksemburškem in v Italiji je govoril Ku-

PISMO IZ RIO DE JANEIRA

Novi stiki Brazilije s svetom

Tik preden je prevzel Kubiček predsedniške posle, je v 24 dneh, če ne računamo obiska v Vatikanu in sprejema pri papežu, prepotoval deset držav in se razgovarjal s šestimi predsedniki republik in štirimi kronanimi glavami ter imel posvetovanja z desetimi nekronanimi kraljevi ameriške in evropske industrije ter bankarstva.

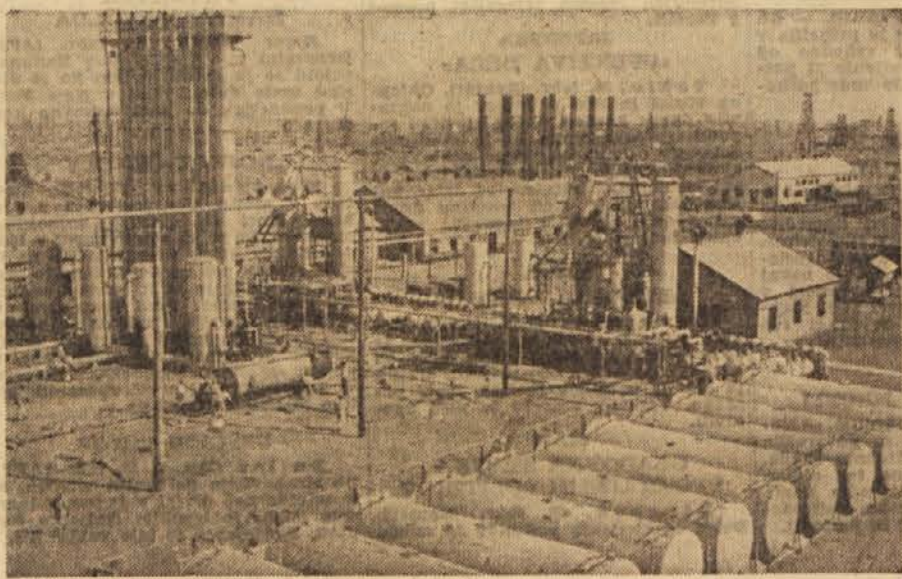
Jim je pripravljena nuditi tehnično pomoč in dobaviti industrijske naprave vseh vrst, med drugim tudi za petrolejsko industrijo. Potem pa je izredna poljska delegacija v Rio de Janeiro na svečanosti, ko je Kubiček prevzel predsedniške posle,

ponudila novemu predsedniku Brazilije povečanje trgovinske izmenjave na 100 milijonov dolarjev.

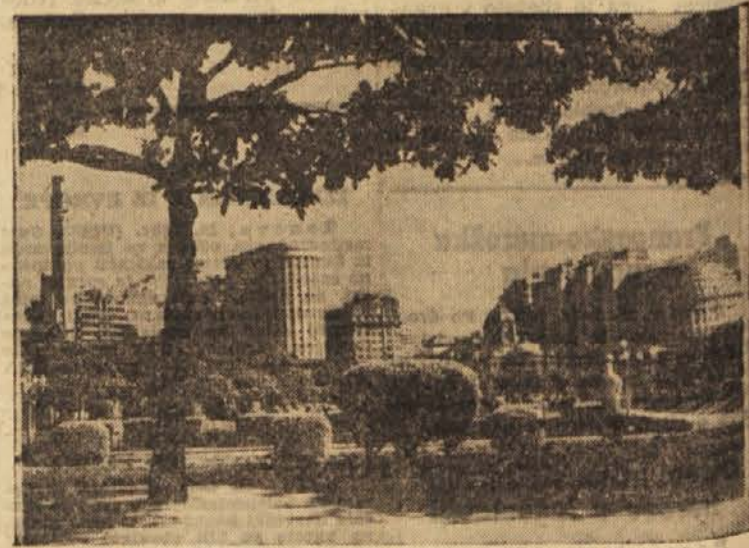
Vse to ni ostalo brez posledic. Podpredsednik ZDA Richard Nixon, ki se je mudil v Rio de Janeiro, ko je Kubiček prevzel

predsedniške posle, je prinesel vest, da je Mednarodna banka sklenila odobriti Braziliji že

biček rekel: »Vtis, ki sem ga prinesel z nedavnega potovanja, je, da bomo začeli mi in Severoameričani novo poglavje sporazumevanja nekoliko drugače kakor doslej — z manj besedami, večjim razumevanjem in večji mi uspehi.«

Brazilija je znana po bogatih ležiščih nafte. Zato so se razgovori predsednika Kubička na nedavni poti po tujini v precejšnji meri nanašali tudi na izkoriščanje te dragocene surovine. Na sliki: pogled na petrolejsko polje in čistilne naprave za nafto

Pogled na del Rio de Janeiro

zadavnej zaprošeno posojilo v znesku 55 milijonov dolarjev za razširitev državnega metalurškega kombinata »Volta Redonda«. S Kubičkom ter njegovimi vojaškimi in gospodarskimi svetovalci je imel dve konferenci, potem pa je izjavil, da je med drugim govoril o »poskusih z infiltracijo neke tuje sile« na latinskoameriški kontinent. V govoru, ki ga je imel v »Volta Redonda« po napovedi novega kredita, je Ku-

Čez nekaj dni je Kubiček napovedal tujim novinarjem, da namerava navezati trgovinske stike z ZSSR, da pa prepriča vprašanje upostavitve diplomatskih stikov pristojnosti Kongresa. Vrsta nove dobe v stikih med Brazilijo in zunanjim svetom so se nekoliko odprla. Odpira jih mladi brazilski orjak in novi veter, ki je zapihal po spremembi splošnega podnebja na svetu na vse strani. Jaša Almul

NE ZAVREČI NAČRTOV ZA UREDITEV OTROŠKEGA OKREVALIŠČA

Denar in načrti so zagotovljeni, sporna je le še lokacija na Debelem rtiču

Pri preventivni zdravstveni zaščiti je imel RK Slovenije minula leta srečno roko. Med drugim je omogočil letovanje na morju tistim otrokom, ki jih zaradi dokaj šibkega zdravlja ni moč sprejeti v običajne kolonije, hkrati pa zdravstvena indikacija ni zadostna, da bi jih na zdravljenje poslalo socialno zavarovanje. V Savudriji se je vrstilo od pomladi do jeseni na stotine otrok iz vse Slovenije, ki jih je za letovanje priporočil RK po zdravnikovem nasvetu in v primeru, ko starši ne bi zmogli stroškov, da bi sami poslali otroke k morju.

Na pobudo Glavnega odbora so organizacije RK ta mesec sklicale sestanke s starši, ki so imeli

svoje otroke v teh kolonijah. Iz podrobnih poročil mariborskega in novomeškega sestanka vidimo, da smo lahko z rezultati močno zadovoljni. Zdravniki in starši so ugotovljali, kako zelo je otrokom koristilo bivanje na morju pod zdravstveno-strokovnim in vzgojiteljskim nadzorom. Bolehni otroci, nekateri so trpeli zaradi rahitisa, drugi zaradi vnetja ušes, astme, revmatizma, lažjih srčnih motenj, pomanjkanja apetita, splošne bolehnosti, nagnjenja do prehladov, angin itd., so se po letovanju izredno lepo popravili in bolj ali manj brez bolezni prestali letošnjo zimo. Le v posameznih primerih so zdravniki priporočali ponovno bivanje na morju.

Dom v Savudriji sedaj ni več last RK Slovenije. Morali so ga odstopiti republikli Hrvaški, in tako je že lani vzniknil načrt: zgraditi ob slovenski obali novo okrevališče in ga postopoma, z dograditvijo novih paviljonov, razširiti tako, da bo od pomladnih do jesenskih mesecev prišlo v dom v več izmenah do 2000 otrok.

NOVO OKREVALIŠČE

Naša obala ni dolga in ne kdove kako raznolika, vendar pa so po vsestranski strokovni presoji ugotovili, da bi Debeli rtič, v morje pomaknjen zemeljski jezik južno od Kopra, vsestransko odgovarjal. Okrevališče bi zgradili na prisojni strani, da bi ga bilo moč koristiti od zgodnjih pomladanskih do poznih jesenskih mesecev, obala je plitva in lahko dostopna.

Že marsikak lep načrt je bilo treba začasno odložiti, ker je glavno težavo predstavljalo pomanjkanje denarnih sredstev. Tako pa ni z zamisljivo Debelega rtiča in otroško kolonijo. Zavodi za socialno zavarovanje po okrajih so domala brez izjeme pogodili veliko korist, ki bi jo imeli od takega okrevališča, zaradi česar so Rdečemu križu tudi sporočili takojšnjo pripravljenost, da odstopijo za okrevališče del sredstev v glavnem iz sredstev za preventivno varstvo. Dobro vedo, da bi s tem nič koliko otrok očuvali pred resnejšimi boleznimi.

Damo denar, tako so javljali močnejši okraj in projektanti so se lotili izdelave načrta po navodilih strokovnjakov in RK. Denar bi bilo moč dobiti, načrti so v glavnem izdelani, treba bi bilo začeti z delom, da bi Debeli rtič

lahko čimprej sprejel na letovanje prve varovance. Pomlad je pred vrati, na obzorju pa se je pokazala ovira, za katero pa upamo, da ne bo nepremostljiva.

DELJENA MNENJA

Cepprav je namreč Svet za urbanizem LRS priporočil Svetu za urbanizem okraja Koper predlog, da uporabi RK Slovenije 15 ha zemljišča na Debelem rtiču za otroško okrevališče, in sicer tako, da bi bilo zazidanih 5 ha zemljišča, ostalih 10 ha pa zavarovanih v zdravstvene namene, se je stvar pri urbanistih v Koprú ustavila. Pravijo, da imajo v načrtu cesto ob obali, razen tega pa bi za okrevališče morali žrtvovati precej plodne zemlje. V odgovor na to lahko RK pojasnjuje le to, da bi plodno zemljo okrog posloj izkoristili za oljčne nasade, kar se tiče pa načrta glede ceste, sta na tehtnici dva problema. Tu so potrebe turizma in potrebe preventivne zdravstvene zaščite naših najmlajših.

Težavno je posegati v spor, oziroma bolje v deljena mnenja, kjer imata nedvomno delno prav obe strani. Vendar bi se dalo nekaj stvari pripomniti. Kar se tiče turizma, je na naši slikoviti obali vse do južnega Jadrana še tisoč in tisoč neizkoriščenih možnosti, kjer bi lahko tuji in domačini preživeli dopust. Otroškega okrevališča pa bi ne bilo mogoče urediti zaradi dolgega prevoza v kakšnem oddaljenem predelu, temveč bi bil ta del obale, kar se tega tiče, najprimernejši. Nedvomno bi se dalo s tesnim sodelovanjem doseči, da ne bi bil prevelik del obale izločen in neuporabljiv za ostalo prebivalstvo. Govoriti podrobno o tem, kolikaj pomena je za očuvanje zdravja mladine okrevališče, kakršnega ima v mislih RK, pa bi bilo tudi odveč. Za to je najboljši dokaz pripravljenost okrajev, da ureditev okrevališča podpro s trdnim prepričanjem, da bo denar resnično naložen v korist skupnosti in tistih otrok, ki so potrebni pomoči družbe in za katere smo odgovorni glede na njihovo zdravje in razvoj.

S teh vidikov moramo gledati na to stvar, hkrati pa ne smemo pozabiti, da čas beži in da bi bilo škodljivo sleherni zavlačevanje načrta, za katerega se je zavzela večina naših okrajev. M. N.

Bernardo Strozzi (1581—1644): Igralec na lutajo

Pred koncem razstave »Od Tiziana do Tiepola«

Odperta je le še danes, v nedeljo, in jutri, v ponedeljek 27. febr., ko se nepreklicno zapre

Redko katera umetnostna prireditelj je doslej zbudila tolikšno zanimanje v naši javnosti, kakor ta edinstvena revija najslavnejših beneških mojstrov od XVI. do XVIII. stoletja. Saj ni čudno, da je ta razstava, ki predstavlja mojstrovine največjih svetovnih umetnikov, kakor so Tizian, Palma Vecchio, Tintoretto, Guardi, Tiepolo in še cela vrsta drugih, privabila ljubitelje klasične umetnosti.

Doslej je to znamenito revijo beneške umetnosti obiskalo nad 12.000 oseb. Prav tako so bila deležna nenavadno množičnega obiska tudi strokovna vodstva, ki jih je bilo doslej na željo ko-

lektivov in raznih skupin prireditev je doslej zbudila tolikšno zanimanje v naši javnosti, kakor ta edinstvena revija najslavnejših beneških mojstrov od XVI. do XVIII. stoletja. Saj ni čudno, da je ta razstava, ki predstavlja mojstrovine največjih svetovnih umetnikov, kakor so Tizian, Palma Vecchio, Tintoretto, Guardi, Tiepolo in še cela vrsta drugih, privabila ljubitelje klasične umetnosti.

Ker se morajo sredi prihodnjega tedna umetnine že vrniti na svoje stalno mesto na Dunaju, kjer vise v zbirki največjih umetnin, ki jo hrani sloveči Kunsthistorisches Museum, bo pri nas razstava zaprta nepreklicno v ponedeljek, dne 27. februarja.

Dokončen razpad ali obnova Turjaškega gradu

Res je, da moramo reševati mnogo bolj nujnih stvari, da ne bi bilo odveč, da razmislimo tudi o tem, da nekateri gradovi, ki sodijo med zgodovinske spomenike, nezadržano razpadajo. Pri tem se bo treba odločiti, ali naj prepustimo takšne gradove dokončnemu razpadanju, ali pa se jih izplača restavrirati.

Tak primer je s Turjaškim gradom, ki je spomenik fevdalizma, bojev s Turki, protestantizma in NOB. Tu je bila Trubarjeva kapela, v gradu se je nekaj časa skrival Jurij Dalmatin pred gonjo protireformatorjev. V narodnoosvobodilni borbi so tu doživeli enega izmed odločilnih porazov ostanki belogardistov, ki so se ob kapitulaciji fašistične Italije zaleteli za grajske zidove. V turjaški sosesčini so rojstni kraji Primoža Trubarja (na Rašici), Frana Levstika (v Retjah) in Josipa Stritarja (v Podsmreki). Turjak ima ugodne smučarske terene, bogata lovišča razne divjadi, do znamenite Taborske jame ni tako hudo daleč, kraj pa bi prišel v poštev tudi kot klimatsko okrevališče. Kraj bi imel torej zelo ugodne pogoje za razvoj turizma, če bi restavriral grad.

Seveda pa samo kulturno-zgodovinske znamenitosti in ugodni

naravni pogoji ne bi privabili turistov. Pri obnovi gradu bi bilo treba v njem ali v neposredni bližini urediti ustrezen gostinski obrat z restavracijo in tujskimi sobami, to gostinsko podjetje pa naj bi se morda oskrbovalo z lastnega posestva. Tako bi turistični objekt postavili na lastne gospodarske noge in mu omogočili samostojno gospodarsko življenje. Restavriranja bi se bilo najbrž moč lotiti le postopoma, saj bi zahtevalo precej sredstev, toda nedvomno bi lahko računali tudi na aktivno sodelovanje krajevnih činiteljev, ki bi se za stvar gotovo zainteresirali, saj bi pomenila dokajšnjo gospodarsko pridobitev za ves kraj. M. Z.

To in ono IZ DOMOVINE

Predlaganih je 6 milijard investicij v naših lukah. Komisija za pomorstvo Sabora LR Hrvatske je proučila stanje naših pomorskih luk in predlagala za prihodnja leta za 6 milijard din investicij v naših lukah, predvsem na Reki. Lanski blagovni promet na Reki je dosegel rekordn obseg 536 milijona ton, to je za 4,5 milijona ton več kakor v letu 1953, ko je bil zabeležen največji promet. Ta velik promet pa je bil dovožen, čeprav še ni obnovljen prostor za pristajanje štirihi okeanskih ladij in je tudi prostor za vskladiščenja manjši za 6 skladšč v primeru z letom 1953. Samo promet pšenice in premoga za koksanje je lani dosegel 1,5 milijona ton. Razširiti bo treba tudi železniško vozlišče na Reki, kjer je bilo lani z velikimi težavami iztovorjenih oziroma natovorjenih dnevno 1200 do 1500 vagonov blaga.

Na ladji »Sarajevo« je počila glavna gred. Cezoceanska motorna ladja »Sarajevo« je s tovornom bombazom iz Egipta in južnega sadja iz Cipra v bližini grške obale zašla v hud vihar. V boju z razburkanim morjem je počila glavna gred, tako da ladja ni mogla več voziti. Ker je vrh tega veter gnal ladjo proti obali, je bila nevarnost, da se razbije ob pečinah. Na klice SOS se je najprej odzvala naša manjša ladja »Sava«, pozneje pa še prekomorska motorna ladja »Slička«, ki je privlekla ladjo »Sarajevo« v reško luko.

Promet in turizem na Zagrebškem velesejmu. Uprava Zagrebškega velesejma je predlagala podjetjem železniškega, pomorskega, rečnega in cestnega prometa, kakor tudi turističnim zvezam naj bi na velesejmu zgradili poseben paviljon za promet in turizem. Po proračunu uprave bi veljala gradnja tega paviljona kakih 200 milijonov dinarjev.

5000 živih zajcev za izvoz. Da bi po hudi epidemiji med zajci obnovile njih zarod, so lovske organizacije v Franciji primorane uvažati žive zajce in jih spustiti v lovišča. Na področju Srbije so ta mesec za izvoz v Francijo

nalovili okoli 5000 živih zajcev in jih vedel je izvoziti. Izvoz posreduje izvozno podjetje »Panonija«, ki organizira lov, pregled živali po veterinarju in prevoz v Francijo. Po naročilu iz Francije morajo pošiljke obsegati dve živi zakli na enega živega zajca. Izvozno podjetje dobi za vsakega zajca 15 dolarjev, po odbitku stroškov v zvezi z izvozom pa prejme družstvo za živega zajca okrog 6000 din.

Natron papirja bo dovolj. Letos bo delala s polno zmogljivostjo tovarna sulfatne celuloze in natron papirja v Maglaju. Naša država bo tako dobila 2400 ton celuloze in 2200 ton natron papirja na leto. Vrednost celotne proizvodnje bo okoli 5 milijard dinarjev. Natron papirja ne bomo več kupovali v tujini. V tovarni bodo izkoriščali lesne odpadke, ki so bili doslej le za kurjavo.

Odlok o prispevku za stanovanjsko izgradnjo. Zvezni izvršni svet je sprejel odlok o nižji stopnji prispevka za stanovanjsko izgradnjo za združne in kmetijske organizacije. Po tem odloku bodo kmetijske posestva, kmetijske zadruge tipa delovnih zadrug in ribarske zadruge, pa tudi ekonomije kmetijskih zadrug in druge kmetijske organizacije plačale 2 odstotka prispevka za stanovanjsko izgradnjo.

Na Hrvaškem bodo zasejali letošnjo pomlad 50.000 ha z hibridno koruzo. To so poudarili na sestanku kmetijskih strokovnjakov, predstavnikov združnih organizacij in žitnih fondov s področja LR Hrvatske.

Volkovi so raztrgali loveca Mileta Erniča, 35-letnega kmetu iz vasi Tinje pri Biorzgradu. Ernič je šel loviti divje sace, in ko je čakal v zasedi, ga je napadlo krdelo lačnih volkov. Ko se Ernič z lova ni vrnil, so ga šli iskat. Ob jezuru, kjer je bil v zasedi, pa so našli le puško, škornje in krvave madeže na snegu.

Vsako tretje gospodinjstvo v Užicki Požeji ima radio aparat. Pred vojno je bilo v tem kraju le 25 radijskih sprejemnikov.

Pod črto

Pred dnevi sem bil priča naslednjemu dogodku.

V podjetju se je večkrat primerilo, da svojih izdelkov niso proizvedli pravočasno. Zaradi tega so se kupci po pravici pritoževali. Podjetje izdeluje namreč take predmete, ki morajo biti točno takrat in takrat izdelani, sicer hitro zastarijo in s tem povzročijo precejšnjo škodo.

Ugotovili so, da je bil nekajkrat vzrok zakasnitvi v tem, ker so zaposleni zamujali službo zaradi popivanja, oziroma niso mogli zaradi pijanosti tako okretno in naoplo delati, kot zahteva proizvodni tempo.

Poklicali so prizadete delavce v pisarno. Vodja obrata jim je začel govoriti, da podjetje ne more trpeti škode, ki mu jo delajo zaradi popivanja. Govoril je in govoril. Drugih sploh ni pustil do besede. Začel je ponavljati že svoje vodne besede, glas mu je postal vse močnejši. Kar desetkrat je povedal, da ne smejo hoditi v službo pijani, prav tako pa tudi ne zamujati dela.

Pogledal sem ga v oči, pogledal njegove roke, s katerimi je vse bolj tolkel po mizi, nekoliko bolj sem pristuhnul njegovemu glasu, ki je postal vse bolj renčoč. Videl sem, da je pijan, da mu alkohol vse bolj sili v glavo. Po mojem mnenju je pred sestankom stopil v gostilno, da se okrepča za govor proti posledicam pijanosti. Ko je odhajal s sestanka, smo videli, da se ga je polno nadelal.

Kaj so si ob vsem tem mislili tisti, ki so bili zaradi popivanja kritizirani? Prav gotovo nekaj takega: zakaj ni ne smemo piti, on pa lahko? Zakaj nas kritizirajo, njega pa ne? Zakaj nas v pijanem stanju kritizira zaradi pitja? Mar so merila za nas druga kot za njega?

Mislím, da moramo proti vsem, ki zamujajo zaradi pijanosti, ostro nastopati; pijanim ne smemo dopolniti, da bi sploh bili na svojih delovnih mestih (ker zaradi nevednosti lahko ponesrečijo sebe ali pa povzročijo okvare na strojih) — toda to mora veljati za slehernega uslužbenca, od nekvalificiranega delavca pa do direktorja. Prav tako pa je popolnoma nemogoče, da bi nam pijanci dali, naj ne pijemo. C.

Romunska sindikalna delegacija v Muzeju NOB

Izredno zanimanje za naš osvobodilni boj

Na obisku v Sloveniji si je romunska sindikalna delegacija pod vodstvom Georgija Apostola, člana politburoja romunske delavske partije in predsednika Zveze sindikatov Romunije, ogledala v petek popoldne Muzej narodne osvoboditve LRS. V delegaciji so še zastopnik sindikata prosvetnih delavcev, sindikata kovinarjev, direktor socialnega zavarovanja LR Romunije, pomočnik glavnega urednika sindikalnega glasila Romunije in drugi ugledni sindikalni funkcionarji. Delegacijo je spremljal predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Janko Rudolf.

Muzej NOB je romunskim gostom razkazal direktor Milan Bevc. Zanimali so se za razne značilnosti našega osvobodilnega boja: za vlogo Partije, za razvoj oboroženega boja, osvobodilnega tiska, občoovali so množično udeležbo ter junaštvo našega ljudstva v osvobodilnem boju, z zanimanjem spremljali razvoj ljudske oblasti ter občnovali organizacijske sposobnosti vodi-

teljev naše ljudske revolucije. Najbolj pozorno so si ogledovali razne listine, ki dokumentirajo posamezne akcije ter pri tem poudarili njegovo dokumentarno pomembnost.

Svoje vtise so obširno opisali v spominski knjigi obiskovalcev.

PRVE IZKUŠNJE IN USPEHI komunalne ureditve v novomeškem okraju

Občinski sveti se razvijajo v pomembno organizacijsko sredstvo za vključevanje državljanov v delo ljudskih odborov

V novomeškem okraju je enajst občin. Po številu prebivalstva je največja novomeška (okrog 22.800 prebivalcev), najmanjša pa semiška občina, ki šteje komaj okrog 3700 prebivalcev. Aktivnost posameznih občin je različna, opaziti pa je, da so nekatere občine po svoji gospodarski moči dokaj šibke in se bodo zato težko učinkovito razvijale.

Pri Okrajnem ljudskem odboru je 11 svetov ter 38 komisij, v katerih sodeluje razen odbornikov okrog 300 državljanov. Pri nekaterih občinskih ljudskih odborih je svetov celo več kot pri OLO. Sestav svetov pri občinah je, v splošnem vzeto, razmeroma dober, v nekaterih primerih pa celo boljši kot sestav občinskega ljudskega odbora. Politične organizacije v občinah smatrajo občinske svete kot zelo pomembno organizacijsko sredstvo za vključevanje državljanov v delo ljudskih odborov, zato so v nekaterih primerih zagotovile, da so prišli v svete celo sposobnejši ljudje kot v občinski ljudski odbor. Ti sveti so v splošnem zaživel in že obravnavajo svoja delovna področja. Lovijo pa se še okrog vprašanj, kje naj bi dobili sredstva za uresničevanje

svojih programov (to velja deloma tudi za nekatere svete pri OLO), premalo pa so še usmerjeni v iskanje, odpiranje in krepitev virov na domačem področju. Okrajni sveti nudijo občinskim svetom pomoč z instrukcijami, vendar jih nekoliko ovira to, da okraj nima na razpolago dovolj finančnih sredstev za pogostejše obiske članov okrajnih svetov na sejah občinskih svetov.

Uslužbeni aparat OLO je, čeprav ni zadostno zaseden, v glavnem na tekočem z delom. Težje pa je na občinah, kjer zelo primanjkuje strokovnih uslužbencev (glede tega so na boljšem le v novomeški in črnomeljki občini). Okrajni uslužbeni nudi občinskemu aparatu pomoč na dva načina. Pri obiskih na občinah instruirajo tamkajšnje uslužbence, v mnogih primerih pa sami opravljajo nekatere operativne naloge občinskega aparata. V nekaterih občinah opravljajo posamezni referenti delo za več referatov hkrati, zaradi česar trpi kvaliteta. Pomanjkanje strokovnih uslužbencev dokaj ovira delo svetov in komisij, ker premalostevilen aparat ne more pravočasno pripraviti raznega gradiva (analiz itd.). Najhuje se čuti pomanjkanje strokovnih uslužbencev v finančni službi, ki jo na nekaterih občinah opravljajo kar tajniki. Nekateri inspekcije reagirajo le na konkretna opozorila s terena, ker se še ne morejo sistematično lotiti svojih nalog.

Zbor proizvajalcev pri OLO se uveljavlja ne le kot gospodarski ampak tudi kot politični činitelj. V zadnjem času je na sejah razpravljal in zavzel stališča do nekaterih vprašanj, katerih razjasnitev so zahtevale množične organizacije. Vrzel pa je v tem, da odborniki zbora proizvajalcev nimajo dovolj stika s svojimi volilnimi enotami, marveč se v glavnem omejujejo le na kontakte z ljudmi v podjetju, kjer so zaposleni. V gospodarsko manj razvitih občinah se sicer še ne

pojavljajo zahteve po občinskih zborskih proizvajalcev, vendar vse kaže, da bi bili le-ti potrebni tudi v kmetijskih občinah, kjer bi pomagali razvijati socialistične odnose na vasei.

GIBČNEJŠE IN CENEJŠE UPRAVLJANJE

Zanimiva je ugotovitev, da ljudje čedalje manj hodijo na okraj, zato pa čedalje bolj urejajo svoje opravke na občinah. Po kaže, da se celo gospodarsko nerazvite občine iz dneva v dan bolj uveljavljajo kot osnovne politično-teritorialne organizacije samoupravljanja. Hkrati postaja okraj vedno bolj planski, koordinacijski, usmerjevalni organ na svojem področju.

Prav tako je zanimivo to, da občine kljub temu, da je njihov aparat nezadosten in še ne uvečajo, mnoge stvari hitreje rešujejo, kot jih je mogel okraj. Probleme rešujejo tudi bolj gospodarnostno. Ko je o podporah dijakov odločal okraj, ki je občine samo vpraševal za njihova mnenja, so mu občinski ljudski odbori v večini primerov odgovorili: »Prošnja N. N. se pripravljamo. Odkar pa je to delo prišlo v pristojnost občin, le-te skrbno obravnavajo vsako prošnjo za podporo oziroma štipendijo ter ne utemeljene prošnje odklanjajo, dijakom, ki so res potrebni materialne pomoči, pa bolj pomagajo. Na ta način so občine prihranile že precej sredstev.

Do konca decembra so v novomeškem okraju izvolili 123 krajevskih odborov, 17 pa jih volijo te dni. Nekateri krajevni odbori so pokazali razveseljive pobude za vzdrževanje komunalnih objektov, zlasti za popravilo vaških poti, ki kmete najbolj žulijo. Zlasti uspešno delajo nekateri tisti krajevni odbori, ki so jim občine dodelile nekaj namenskih sredstev, ki jih ti odbori uporabljajo tako, da večkratno povečajo njihovo vrednost, ker mobilizirajo volivce tudi za prostovoljno delo, sami priskrbijo razno gradivo in podobno. M. Z.

V goriškem okraju popijejo preveč alkohola

Alkoholizem se nevarno širi tudi med mladino — V Gornji Vipavski dolini popijejo doma eno tretjino celotnega pridelka vina — Proti temu nevarnemu družbenemu zlu je potreben bolj sistematičen boj oblasti, raznih organizacij in posameznikov

Na Goriškem, ki je znano vinorodno področje, je pijančenje žal prešlo že v tradicijo, ki se zadnja leta vedno bolj širi tudi med mladino. Razen pijančenja

pije na dan povprečno 2 litra, češ, da sicer nima dovoljne moči za delo. Če računamo liter po 150 dinarjev, tedaj popijejo samo v gornji Vipavski dolini vsako leto

rali razumljivo vzbuditi zanimanje najširše javnosti prek raznih predavanj in drugih oblik propagandnega dela. Dalje bi bilo treba nuditi vso pomoč okrajnemu centru za pospeševanje gospodinjstva v prirejanju praktičnih strokovnih tečajev za pravilno uporabo sadja ter zagotoviti slednjega v zadostnih količinah po zmernih cenah.

Se bolj bi bilo treba omejiti točenje alkoholnih pijač mladotnikom in skrbeti za dosledno izvajanje tožadnih predpisov. Gmota osnovno za boj proti alkoholizmu tvori poseben sklad iz 5-odstotnega prometnega davka na žgane pijače. Vsi občinski ljudski odbori, ki tega dodatnega davka niso predpisali, naj bi to čimprej storili. V goriškem okraju znaša ta sklad po nepopolnih podatkih okoli milijon dinarjev.

Kar ga s koprskimi cestni odnesla burja, ga morajo skidati pridne roke

iz »navade«, ki je v nekaterih globoko ukoreninjeno, je v okraju tudi precej kroničnih alkoholikov in takih, ki so na najboljši poti, da to postanejo. Sploh je to postal težak socialno-družbeni problem, ki pa proti njemu odgovorni organi in razne organizacije doslej niso podvzeli neke sistematične, načrtno in enotne akcije.

O potrebi odločnejšega boja zoper pijančenje najbolje govorijo pričujoči podatki, ki pa še zdaleč niso popolni. Dr. Dietz iz Ajdovštine navaja v nekem poročilu, da v gornji Vipavski dolini od celotnega pridelka okrog 15.000 hektolitrov vina, popijejo letno 5000 hektolitrov oziroma eno tretjino. Kmečki delavec ga po-

vina za 75 milijonov dinarjev. V desetih mesecih lanskega leta je poraba alkoholnih pijač na enega prebivalca znašala 151 litrov vina, 0,41 žganja in 0,31 raznih likerjev. Kroničnih pijancev je v gornji Vipavski dolini registriranih 32, največ med delavci, ki delajo v proizvodnji. Pri LIP v Ajdovščini od skupaj 363 zaposlenih samo 76 njih ne uživa alkohola, vsem ko ga ostali popijejo od pol litra do dveh litrov dnevno. Približno ena četrtina užiivalcev alkohola dela pri strojih. Zaposleni v tem podjetju popijejo letno 65.151 litrov vina v vrednosti več ko 10 milijonov dinarjev.

Anketa med šolsko mladino v nekaterih šolah na področju gornje Vipavske doline kaže, da je abstinentov največ 37,5 odstotkov, medtem ko vsi ostali učenci uživajo alkohol pri jedi ali ob drugih priložnostih. Pri okoli treh odstotkih otrok je spriču prevelikega uživanja alkohola opaziti znake duševne zaostalosti.

Morda še bolj porazne ugotovitve o škodi in posledicah pijančenja zasledimo v rudniku živega srebra v Idriji. Tu so v zadnjih petih letih izgubili skupaj 576 delovnih dni zaradi pijančenja, mnogi delavci pa so spriču prevelikega uživanja alkohola oslabei oziroma si nakopali razne bolezni. Podobne podatke o posledicah alkoholizma bi lahko navajali tudi za ostala področja okraja, kjer marsikje zaradi tega družine alkoholčarjev trpijo pomanjkanje in bedo, družba pa od takih ljudi nima nobenih koristi.

Ustrezni podatki za leto 1955 še niso v celoti zbrani in obdelani, zato o porabi alkoholnih in brezalkoholnih pijač v goriškem okraju navajamo podatke za predlansko leto, ki so tudi lani ostali približno enaki. Po teh podatkih so popili 27.577 hektolitrov žganjih pijač v vrednosti 438 milijonov din in le 3616 hektolitrov (skupaj s sodo in jabolčnikom) brezalkoholnih, za 32 milijonov dinarjev.

Navedeni podatki in ugotovitve so samo delni prikaz posledic alkoholizma, ki so občutne na raznih področjih začenši od gospodarstva do revščine in raznih boleznih posameznikov. Zato je kot že poudarjeno v uvodu, temu družbenemu zlu treba napovedati neizprosno in sistematičen boj ter pijančenje čimbolj omejiti. Razen preventivnih ukrepov bi za omejitve alkoholizma morda kazalo sprejeti odlok o obveznem prijavljanju kroničnih pijancev, le-ta pa bi morali v ustreznih zavodih in ustanovah omogočiti zdravljenje. Morda bi kazalo ustanoviti tudi okrajno ambulančo za alkoholike. Za to pa bi mo-

Iz raznih krajev

Na zadnjem zasedanju centralnega delavskega sveta jeseniške železarnice so mnogo razpravljali o nadurnem delu, ki bremeni plačni sklad. Govorili so tudi o popravkih in dopolnitvah tarifnega pravilnika, ki stremlja za tem, da bi bili železarniški delavci nagajani. Za eno petino delavcev v železarni so predlagali višje plače. V železarni ulivajo nova kvalificirana delovna mesta, uvedli pa bo treba tudi četrto izmeno, posebno v obratih, kjer teče delo neprekinjeno. Zato se bo plačni sklad v železarni povečal na leto približno za 20.000.000 din. Na zasedanju delavskega sveta so tudi menili, da bo treba stremeti za tem, da bodo povečali dosedajni odstotek normalnih delovnih mest od 49 odstotkov na 60 odstotkov.

Mestni odbor Zveze vojaških vojn invalidov na Jesenicah se pripravljajo na redni letni občni zbor, ki bo 2. marca. Minulo leto so posvetili posebno skrb vključevanju vojaških vojn invalidov v organizacijo.

Letos bo dokončala železarna Jesenice dva velika stanovanjska bloka, v katerih bo investirala več ko 118 milijonov dinarjev. Stanovanjske bloke bo gradila tudi železarna. Zasebniki pa bodo v nekaj možnostih gradili eno-ali dvostanovanjske hišice.

Občinski sindikalni svet na Jesenicah je nakazal na zadnji seji iz svojih sredstev 100.000 din za postavitev spomenika NOB na Jesenicah in 50.000 dinarjev za pomoč ponesrečencem v Mavrovem.

Na osnovni šoli v Dolici se je spet pričel redni pouk, ki je bil zaradi izrednega mraza začasno ukinjen. Zaradi hudega mraza so morali zapreti šolo v marsikaterem kraju slovenskega okraja.

V okolici Slov. Konjice je še precej zamorjencev zemlje. V zadrugi razmišljajo tudi o tem, da bi je letos osušili kakih 30 hektarov. Zamorjenceva področja nameravajo osuševati tudi v sosednjih krajih, zlasti v Zrečah, kjer so nekaj zemlje že osušili.

Nezdavno je imela SZDL na Pragerskem letno skupščino. Zal je bila udeležba zaradi slabega vremena bolj slaba. V referatih je bilo tudi ugotovljeno, da se je SZDL premalo zanimala za delo organizacij in društev. Govora je bilo tudi o hrbtnici, ki jo je Sanitarna inspekcija zaradi nezadostnih naprav zaprla.

Prevajanje v najširšem smislu, umetniško, znanstveno in praktično uporabno, je danes tako široko razpredeno in zavzema v sodobnem življenju tako pomembno mesto, da njegove vrednosti ne more preceniti še tako laskava ocena. Če smo na tem področju nekoč capljali za Evropo in svetom, in je bilo to že neke vrste pravilo in zakonitost, stopamo danes bolj ali manj čvrsto v istem koraku z ostalim kulturnim svetom. Še več: naša znanstvena dejavnost je ne samo na tekočem z dogajanjem, raziskovanjem in odkritji drugod po svetu, vključuje se tudi sama v to dejavnost in ji pomaga naprej; pa tudi na področju umetnosti je že nekaj časa, odkar smo preboleli svojo staro bolezen capljanja za ostalim svetom: najpomembnejša dela iz sodobne svetovne književnosti najdemo prav kmalu prevajalca in beriče občinstvu tudi pri nas.

Danes šteje Društvo prevajalcev Slovenije 65 članov. Organizacija je razmeroma še mlada, saj še ni niti tri leta, odkar je bila ustanovljena in se je vključila v prav tako na novo ustanovljeno Zvezo prevajalcev Jugoslavije. Po prvih, malce negotovih korakih in organizacijski šibkosti je Društvo danes dokaj trdna celota in petkov občni zbor

Prevajanje in mednarodni stiki prevajalcev

Z OBČNEGA ZBORA DRUŠTVA PREVAJALCEV SLOVENIJE

je bil zanesljiv obet, da prehaja Društvo v novo razdobje, v pogljobljeno in smotrno delo, da se bo s predavanji in diskusijskimi večeri posvetilo dejavnosti svojih članov, presoji njihovih del ter objavljaniju in poglavljanju stikov s podobnimi organizacijami v svetu.

Občni zbor je tem načelnim postavkam začrtal kolikor mogoče konkretne oblike dela. Sprejel je sklep, naj Društvo organizira redno, enkrat mesečno članske sestanke, na katerih bi se prevajalci pomenili o svojem delu, izmenjavali izkušnje, si pomagali za nasveti in kritiko. Nekaj podobnega so menda sklenili že na lanskem občnem zboru, ostalo pa je le pri sklepu: predavateljev ni bilo mogoče najti. Da bi se ne ponovila stara napaka, so se na letošnjem občnem zboru posamezniki obvezali za konkretne teme, tako da je vsaj do poletnih me-

secev podana konkretna možnost za redne in uspešne društvene sestanke.

Manj rožnata je slika o stikih z inozemskimi organizacijami in posamezniki. Zveza prevajalcev je sicer vključena v Mednarodno federacijo prevajalcev (FIT), vendar ta vez doslej ni izpolnila upov Društva in posameznikov niti ni mnogo pripomogla k uresničitvi konkretnih načrtov. Društvo je izrazilo nezadovoljstvo, ker se niti in njegov član ni mogel udeležiti kongresa Mednarodne federacije prevajalcev, ki zaseda prav te dni v Rimu, čeprav je neizpodbitno dejstvo, da prav osebni stiki s tujimi organizacijami in posamezniki v drugih deželah največ lahko pripomorejo do izmenjave kulturnih dobrin, kar je za nas kot majhen narod še posebne važnosti. Ni namreč nobena novost, da zanimanje, ali točneje, spontano zanimanje za

V Ptujju so sprejeli pravila potrošniških svetov

V četrtek 25. t. m. je zasedal občinski ljudski odbor ptujške občine in sprejel več važnih sklepov in odlokov. Na seji so bila potrjena tudi pravila potrošniških svetov pri trgovskih organizacijah. V teh dneh so bili izvoljeni potrošniški sveti pri vseh delikatnih trgovinah v Ptujju in pokazala se je potreba po pravilih, ki predpisujejo dolžnosti in pravice svetov. Med važnejšimi sklepi je bila tudi razširitev odlokov bivšega mestnega ljudskega odbora na področje nove ptujške občine, upoštevajoč pri tem nove predpise o pristojnosti občinskih ljudskih odborov. Ljudski odbor je sprejel tudi sklep, da se Okrajno gledališče preimenuje v Mestno gledališče Ptuj ter imenovan upravne odbore Mestnega gledališča, Studijske knjižnice in Mestnega arhiva. Mlekarni v Ptujju je bil odobren odkup vseh vrst mlečnih izdelkov. Razen tega je bila na seji potrjena ustanovitev sklada za varstvo otroka in imenovan upravni odbor sklada. Razen tega je občinski odbor potrdil več novih imenovanj, odlokov ter predpisov.

Finančna inšpekcija naj bi tudi poučevala

Okrajni ljudski odbor Murska Sobota je na skupni seji obeh zborov, ki je bila v četrtek, razpravljala o poročilih sveta za šolstvo in finančne inšpekcije. Odborniki so odobrili doslejšnje delo obeh organov, med razpravo pa so tudi predlagali, kako bi bilo treba nekatere stvari izboljšati

Finančna inšpekcija je lani odkrila mnogo nepravilnosti. Manjše prekrške je odpravljala sama, večje pa je prijavila pristojnim organom. Toda nekateri kolektivi niso dovolj resno odpravljali napak, na katere jih je opozorila finančna inšpekcija. Nekateri manjši kolektivi se nimajo urejene knjigovodstva, ker ne morejo dobiti strokovnih moči. Ker pa tako stanje omogoča razne nepravilnosti in okoriščenje posameznikov, je finančna inšpekcija predlagala občinskim ljudskim odborom likvidacijo takih obratov, kar pa še ni izvedeno. V razpravi so ugotovili, da likvidacija ne bi bila povsod upravičena,

temveč bi bilo bolje, če bi na sedežih občin ustanovili knjigovodske zavode, ki bi opravljali usluge za manjše obrate.

Poročilo finančne inšpekcije je opozarjalo še na razne druge slabosti, ki omogočajo prekrške. V nekaterih obratih in ustanovah nimajo overljenih knjig in imajo pomanjkljiv popis inventarja, kar omogoča nepoštenim delavcem in uslužbencem, da si ga privajajo.

Nekatera gospodarska podjetja so grešila tudi pri obračunavanju zasluha. Kmetijsko gospodarstvo Crnci in še nekatera druga, je določila norme, vendar služka ni obračunavala po njih, temveč je za nekatera dela plačala skoraj dvakrat toliko, kolikor je bilo določeno v tarifnem pravilniku. Kmetijsko gospodarstvo Beltinci je dajalo deputat, ki se ni obračunaval kot del plačnega sklada. Tovarna mlečnega prahu in Tovarna mesnih izdelkov v Murski Soboti sta dajali delavcem južine, izdatke za to plačilo vračunali med materialne stroške. Projektni biro v Murski Soboti je plačeval tudi nadurno delo, čeprav o nadurah ni imel točne evidence, temveč jih je določal pavšalno za ves mesec.

Nekateri kmetijske zadruge dolgujejo več sto tisoč dinarjev godnemu skladu, kar bi morale plačati na račun godznih taks. Podjetje Zica iz Ljutomeru pa dolguje več kot 7 milijonov din na račun prometnega davka, ker je nek uslužbenec nepravilno pojavnil, da od njegovih izdelkov ni treba plačevati prometnega davka. Nevestno gospodarjenje nekaterih kmetijskih zadržav pa se odraža tudi v tem, da za razne primanjiljaje, ki so jih ugotovili ob inventuri, ne iščejo krivice, temveč so jih knjižile med stroške.

Nekateri odborniki okrajnega ljudskega odbora so menili, da finančna inšpekcija porabi preveč časa za študij. Vendar so ugotovili, da je potrebno toliko študirati, če naj bi uslužbenec poznal vse predpise res temeljito. Menili pa so, da bi bilo manj prekrškov v podjetjih in ustanovah, če bi finančna inšpekcija ob raznih priložnostih sklicevala knjigovodje in jih poučila o novih predpisih, na samo iskala že storiene prekrške. Kakor se lahko ugotovi, niso namreč bili vsi prekrški storjeni zlonamerno, temveč so nekateri ljudje grešili zaradi pomanjkljivega poznavanja predpisov.

Z letne konference ZK rudnika Velenje

Organizacija ZK rudnika Velenje je imela nedavno redno letno konferenco. Sekretar organizacije tov. Tekavec je obširno poročal o delu organizacije. Le-ta je imela deset delovnih sestankov. Na njih so obravnavali predvsem vprašanja, ki zadevajo rudnik. Razen tega so organizirali tudi 14-dnevni seminar, na katerem so se komunisti seznanjali s tekočimi problemi. Organizacija ZK je tudi močno pomagala »Svobodni« organizirati splošno izobraževalni tečaj za delavce, ki se je že začel.

Iz obširnega poročila je mogoče sklepati, da je organizacija ZK v tem podjetju prva uresničevala in uveljavljala smernice VI. kongresa ZKJ. Na sestankih so razpravljali o delavskem samoupravljanju, o proizvodnji rudnika, dopolnitvah volitvah v LOMO Velenje, o gospodarskih problemih rudnika, o delu komunistov v množičnih organizacijah in drugem.

Za izboljšanje dela bodisi v gospodarskem kot kulturno političnem življenju Velenja je potrebna aktivnost prav vseh komunistov.

Po sekretarjevem poročilu se je razvila živahna razprava. Govorili so o delu množičnih organizacij in o drugem. Predlagali so, naj bi na seminarje Zveze komunistov povabili tudi vse nadzorne osebe iz rudnika. Nato so izvolili nov sekretariat in delegate za občinsko konferenco ZK.

Iz Slovenske Bistrice

Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo tovarne Impol v Slovenski Bistrici je imelo te dni svoj peti redni občni zbor. Društvo ima štiri operativne desetine, ki so lani opravile okrog 7000 prostovoljnih ur, bodisi da so gasile požare, opravljale požarno varnostno službo ali pa imale vsaj. Društvo ima dve brigadi iz vsem potrebnim za gašenje. Ima tudi tipiziran avtomobil. Društvo je lani razvil prapor. Ker dela podjetje v treh izmenah, je v vsaki izmeni v službi ena desetica. Društvo ima pa tudi svoje težave: nima svojega doma, kjer bi lahko dobro shranjevali orodja. Tudi dobri hptilski mask nimajo. Tako so bile na občnem zboru nakazane razne pomanjkljivosti, navzroču so pa izrazili željo, da bi jih kerkorkoli odpravili. Ob koncu so sklenili, da bodo tudi v bodoče sodelovali z vsemi sosednimi gasilskimi društvi. Organizirali bodo tudi tečaje za člane delovnega kolektiva, tako da bodo znali vsi ravnanje z manjšim gasilskim orodjem.

Ob koncu so na podlagi razprav in poročila sprejeli nekaj pomembnih sklepov za hodoče leto.

Dramska sekcija DPD Svobode v Velenju je uprizorila že šestkrat opereto »Pri treh mladenkah« in priljubljeno kopača in kopača. Tudi ti tečaji so dobro obiskani.

V Velenju prireja Ljudska univerza tudi redna štiriurnajdnevna predavanja iz vseh panog našega življenja. Za soboto, 3. marca je povabila tov. Dolinarja, člana Mestnega gledališča iz Celja, ki bo v »Večer umetne besede« podal nekaj odlomkov iz slovenske knji-

VELENJE

Sehubertovo glasbo. Gostovanje v Šoštanj in nedeljo, 19. t. m., je pokazalo, da je igra ljudem pri srcu, saj so do zadnjega kotička napolnili dvorano Doma Svobode. Režijo je uspešno izvedel tov. Maks Mavec. Igra je bila izvedena skladno, mirno lahko trdimo, da predvajana opereta po zahtevnosti presega meje amaterskih odrov in je zato uspeh prirediteljev temeljito invalceden.

Ista družina pripravila za letošnjo sezono kar lep program. Po zelo uspešni predstavi »Princeska in pastirček«, ki jo je za velenjske malčke pripravil tov. D. Trajnik, bomo v začetku marca gledali »Mladost pred sodiščem« v režiji tov. E. Laznika, še isti mesec pa veselo igro »Za stanovanje gre«, ki jo pripravljata tov. G. Verdelj. V novi obdelavi pripravljata tov. Mavec že pred letošnjo igro »Štilmondskega župana«, ki mu bo sledil »Veseli večer« v pripravi D. Trajnika in H. Dermolja. To bo revija prigrad in dotipov iz rudarskega življenja, zajeta v prijetne akorde domačega orkestra. Na programu je še »Begnunka«, ki jo pripravljata za oder tov. M. Vebeltova, za konec letošnje sezone pa nam bo tov. Z. Furjan pripravil »Čeljske profec«.

Ljudska univerza v Velenju, ki uspešno deluje že nekaj let pod vodstvom prof. Smajna kot sekcija DPD Velenje, je organizirala splošno izobraževalni tečaj. Prvoletno se je prijavilo namu je bilviš ObLO Poljčane leta 1948 določil Antona Klokocovnika za skrbnika. Drugi pa je bil nem. Brata sta živeča skupaj v svoji že na pol podrti koči, v sobi z lovnatimi podom. Vrata so bila že taka, da bi se skozi zaprla lahko privlekel pes, okna enojna, brez šip in zadelana z lepenko. Spala sta vsak na svoji postelji, zbiti iz navadnih desk, na njih je bilo le nekaj slame, posteljnina pa nista imela. Čeprav bi v sobi neprenehoma kurila,

ževnost. To ho novost za Velenje, ki pa bo temeljito zausimava.

Knjiznica DPD Svobode Velenje se lahko ponaša s svojim knjižničarjem D. Ferjančičem, ki že od l. 1952 vzorno opravlja to delo povsem brezplačno. Knjižnica posluje štirikrat tedensko po tri ure in razpolaga s 3200 knjigami. Takšno delo zasluži vse priznanje in naj bo lep primer poizrtvalnosti tudi ostalim.

Tečaji za žensko mladino organizacije RK se približujejo koncu. Prve tečajnice, ki so snov predelale, bodo 26. t. m. opravljale zaključni izpit pred obratnim zdravnikom dr. Flanderikom in vodjem tečajev tov. Mavecem.

Onemogla starčka sta zmrznila

Žrtvi pomanjkljive skrbi pristojnih činiteljev

V noči med 13. in 14. februarjem sta na Tolstem vrhu v občini Slovenske Konjice zaradi izčrpanosti zmrznila v neprimernem stanovanju starčka brata Jože in Anton Ambrož.

Jože je imel že nad 75, Anton pa 64 let. Prvi je bil duševno omejen in mu je bilviš ObLO Poljčane leta 1948 določil Antona Klokocovnika za skrbnika. Drugi pa je bil nem. Brata sta živeča skupaj v svoji že na pol podrti koči, v sobi z lovnatimi podom. Vrata so bila že taka, da bi se skozi zaprla lahko privlekel pes, okna enojna, brez šip in zadelana z lepenko. Spala sta vsak na svoji postelji, zbiti iz navadnih desk, na njih je bilo le nekaj slame, posteljnina pa nista imela. Čeprav bi v sobi neprenehoma kurila,

bi bilo v njej v letošnjem hudem mrazu nemogoče vzdržati. Imela sta sicer okrog 3 kubična metra neogrejana bukova dvor, ki si jih pa sama nista mogla razzagati in assekatati. Vrata nista nihče in tudi čistila ne, zato ni čudno, če je bilo v koči polno poke, ki so ju malone žive jedle. Jože Ambrož se je 13. februarja prijavil nekomu, ki mu je prinesel kruha, da ne more hoditi, ker mu je področje pojedla peto. Ko so brata našli zmrznjena, je bil Anton brez občesa in brez ušesa in obveden po obrazu, rokav in nogah. Brata nista imela svojce in razen kočje in 94 arov travniškega nista imela ničesar. Oskrbnik Klokocovnik je prejel malce zanj in januarja 3000 din mesečne podpore, doleti pa je 1900 din. Za ta denar jima je skrbnik kupoval najjužnejšo hrano. Ki si je pa brata zadnje dni zaradi onemoglosti sploh nista mogli pripravljati. Dne 14. februarja jutraj ju je našla zmrznjena skrbnikova hčerkica, ki jima je nameravala zakuriti sobo.

Za Ambroževa se ni nihče vpraševal, kako živita v tej koči. Za 3000 din jima skrbnik ni mogel preskrbeti dovolj hrane. Načelnik oddelka za zdravstvo in soc. politiko je ObLO Slovenske Konjice je izjavil, da so pri zmrznitvi reviziji zvišali podporo za oboje Ambroža (do januarja sta prejemale 1800 din, poprej pa baje nihče ni zahteval zvišanja). Tudi niso vedeli, da živita v slabih razmerah in sploh jim razmere niso bile znane.

Skrbnik je vedel, v kakšnih razmerah živita starčka, vendar o tem ni obvestil niti skrbstveni organ Občinskega LO Slovenske Konjice. Srečnica pa pade tudi na ObLO Slovenske Konjice, predvsem na skrbstveni organ, ki bi moral imeti na znanju, kako žive ljudje, ki bi bilo treba zanje skrbeti.

Nezgodbe v Mariboru

Uslužbenec pošte v Mariboru Konrad Vruga si je pri padcu zlomil rebra. — Upokojenka Marija Burje iz Orožnovice ulice je padla po stopnicah in si zlomila desno nogo. — Gospodinja Magdalena Kapun iz Kampeca si je pri padcu zlomila levo nogo in gležnje. — Leopold Drož, krojač v Praprotnikove ulice, si je pri padcu zlomil nogo.

Če je problem pomanjkanja deviz — zaradi česar nihče od Društva prevajalcev Slovenije ni mogel na kongres v Rim — rahlo vznevoljil člane, je docela razumljivo ostalo početje, pravzaprav odnos, ki ga ima carina do izmenjave knjig z inozemstvom. Vrsta članov se je namreč pritožila, da jim poslednje čase zacarinijo knjige, ki jih dobivajo iz inozemstva — to velja za beletristiko, medtem ko so znanstvena dela carine prosta — in to tako visoko, predvsem pa neenaakomerno, da čisto stroški carine, raznih taks in formularjev presega go vrednost knjige. Te sankcije se nam zde še posebno dračstvene in neumestne, če pomislimo, da potovanja v inozemstvo niso pogosta, vsaj od strani prevajalcev in književnikov ne, in da predstavlja tako izmenjavanje knjig večkrat pravzaprav edino vez za zamejstvom. Pa še nekaj: doslej se je to carinjenje knjig uveljavljalo samo v Sloveniji. Občni zbor je zato sprejel resolucijo, ki jo je poslal Zvezi prevajalcev v Beograd, naj posreduje pri pristojnih organih, da se taka praksa enostavno ukine, ker nikakor ni v skladu niti s kulturnimi niti s političnimi interesi države.

C. Zlobec

Pozimi je potrebna IZDATNEJŠA HRANA

Vsakomur je jasno, da je treba prilagoditi svoje oblačenje hladnemu ali toplemu vremenu. Prav tako je logično, da je treba tudi našo prehrano prilagoditi vremenu.

Zunanja temperatura in prehrana sta dva bistvena činitelja življenja v določenem okolju. Ugotovitve o življenjskih razme-

talno podnebje, za katerega so značilna topla poletja in mrzle zime.

Pozimi se je treba hraniti tako, poleti pa drugače. Organizem ne more ohraniti ravnovesja v proizvajanju svoje fiziološke toplote, če se nenehno prilagodi okolju. Pri tem nam deloma pomaga tudi narava sama:

Sleherna naša jed sestoji v naravnem stanju iz prebavljivih in neprebavljivih delov; celuloza iz rastlinske hrane, neraztopljeni soli in drugo ostanejo običajno neprebavljene in vse to organizem z blatom izloči. Dele hrane, ki jih organizem kalorično uporabi, lahko razdelimo na beljakovine (največ jih je v mesu, jajcu, siru), maščobe (živalske in rastlinske) in ogljikove hidrate (največ v kruhu, testeninah, škrobu, sladkorju) — razen tega pa še dobi organizem raztopljene soli in vitamine. Iz vsakega grama posameznih živil dobi organizem določeno število kalorij — za človekovo življenje pa je dnevno potrebno od 1200 do več ko 3000 kalorij. Razlika v kalorijah je odvisna od količine opravljene telesnega dela in od zunanje temperature.

Tej potrebi po kalorijah je treba ustreči, toda paziti moramo, da z načinom prehrane ne preobremenimo želodca. Če bi se kdo hranil izključno s krompirjem, bi ga moral vsak dan pojesti 15 kg, takšen obrok pa bi bil utrudljiv in nemogoč. Zato je treba hrano izbirati. Carigraski postreščki na primer, sloviti po svoji moči, jedo izključno kruh in grozdje. Tako ravna tudi naš kmet, ki se hrani s kruhom in sirom ali slanino. Narodi na skrajnem severu se hranijo samo z ribami, kruhom, mlekom in oljem. Ti primeri kažejo, da je moč na več načinov doseči isti rezultat: dobiti naš normalni kalorični dnevni obrok.

poleti so naša prebavila manj aktivna, slabši tek imamo, pozimi pa, ko potrebujemo naš organizem več toplote, pa imamo boljši tek, ker so naša prebavila aktivnejša. Če v vročem poletju nezmerno jemo, izgubimo tek in dobimo drisko. Če pa pozimi pravilno ne uredimo svoje prehrane, postanemo manj odporni proti mrazu.

Ce naše telo izgubi toploto (kalorije) zavoljo mraza, mora to izgubo nadoknaditi naš organizem z dodajanjem kalorij oziroma z močnejšo prehrano. To pa ne pomeni vedno povečanja količine zaužite hrane, marveč nje boljše izbire — da se naši organi ne bi utrudili od čezmerna prebavljanja.

Mlada dekleta doma, v šoli in na plesu

rah v skrajno mrzlem ali skrajno toplim podnebu očitno kažejo, da mora način prehrane ustrezati zemljepisnemu položaju in zunanji temperaturi. I fiziologi strokovnjaki za prehrano upoštevajo pri določevanju človekovih potreb po prehrani tako navade kot okus ljudi, živčnih v določenem podnebu in predpisujejo pravila glede prehrane v skladu z okoljem za tiste ljudi, ki so se v tem okolju aklimatizirali.

Ceprav v tem oziru še ni vse jasno, je vendar odvisnost med prehrano in podnebjem, ki nam omogočajo, da lahko govorimo o pravih ali nepravilnih glede prehrane, ki so veljavna za naše zmerno kontinen-

Domači obleki za otroke

OREHOVA TORTA

V porcelanasti skledi vmešamo 5 dkg masla, dodamo 12 dkg sladkorja in eno jajce, dodamo 5 dkg naribane čokolade in nekaj naribane limonine lupine. Vse skupaj mešamo tako dolgo, da postane zmes penasta. Nato zmešamo v 15 dkg moke in 18 dkg zmelitih orehov zavitek pecilnega praška, in nato skupaj s četrto litra mleka zmešamo k vmešanemu maslu. Zmes stresemo v dobro namazan in z moko posipan tortni pekač ter pečemo počasi v pečici. Ohlajeno torto prerežemo in jo namažemo z naslednjim nadevom: 8 dkg masla, 8 dkg sladkorja, jajce, 15 dkg orehov, zavitek vanilijevega sladkorja in 2 do 8 čajne žličke mleka. Vse skupaj dobro zmešamo in torto namažemo.

Šivalno-prikojevalni tečaj v Ptuj

Društvo naprednih gospodinj v Ptujju je priredilo šivalno-prikojevalni tečaj, na katerem se bodo udeležence seznanile s šivanjem in prikojevanjem, posebej pa bo imel tečaj poudarek na šivanju otroških oblek iz starega blaga. Tečaj je pričel minulo sredo.

Franje v zimskih dneh na prostem ni nič kaj prijetno

Prijateljstvo in srčna kultura

Nekje sem slišala malo čudno primerko o taktu. Blazina da je, napolnjena z zrakov. In čeprav je zrak, vendar le blaži sunke življenja. O srčni kulturi bi morda lahko dejali nekaj podobnega. Le-ta pa ne le da samo blaži življenjske sunke, temveč nas tudi boža ko dobra, prijazna roka. Da pa postoji nekaj takega kot je takt, srčna kultura se zavemo šele takrat, ko se nekdo netaktno vede do nas. Zal, moramo si priznati, da zlasti pri ženskah srečamo kaj pogosto pomanjkanje takta. Včasih so morda malenkosti, da, celo neumnosti in vendar človeka tako bole.

Srečata se dve prijateljici. Brž ko se pozdravita, pravi ena: »Naš Mirček je pripovedoval, da se vaš Janeček v šoli bolj slabo uči. Pa saj se vam zaradi tega ni treba nič razburjati. Saj se bo še popravil.« Prijateljica potem dobrohotno potolaži znanko. Ali pa: »Zdaj si se pa zelo zredila. Se nikoli nisi bila tako debela.« To sicer morda ustreza resnici. Toda take pripombe so po navadi izrečene s posebno zlobnostjo, ki zelo zaboli.

Takih in podobnih primerov bi lahko našli kar precej. In vsi kažejo, da mnogi ljudje niso posebno obdarjeni s srčno kulturo. Seveda se nam kdaj pa kdaj zgodi, da »ga kaj polomimo« in koga neprijetno prizadenemo samo zato, ker nismo pomislili, kaj smo rekli, ker nismo premislili, kako bo naša pripomba vplivala na človeka, ki mu je bila namenjena. Seveda je v tem primeru obema neprijetno, tistemu, ki je nepremišljenost izrekel, ker ne ve, kako bi jo popravil, da ne bi bilo še huje in tistemu, ki mu je bila pripomba namenjena. Vendar pa nenamerno izrečeno netaktnost še nekako prenesemo. Huje je srečati se s človekom, ki brezobzirno brska po stvarih, ki so samo vaše, ne da bi mu bilo količikaj nerodno. Taki ljudje niti ne razumejo, če jim na netaktno vprašanje ne odgovorite ali če skušate pogovor zasukati drugam. Ne, tako neobčutljivi so in tako brez vsakršne srčne kulture, da

drezajo v vas tako dolgo, dokler jim ne odgovorite zadovoljivo ali pa dokler jim ne odgovorite z enako brezobzirnostjo.

Sicer ste gotovo že sami čutili, kako vas lahko pomanjkanje srčne kulture prizadene. In prav verjetno, da ste že tudi bili v zadregi, ker ste iz nepremišljenosti komu prizadejali bolečino. Morda se vam je pa celo zgodilo, da so bili zaradi tega za vedno skaljeni prijateljski odnosi.

Do takih hudih brezobzirnosti kaj rado pride v družini. Hudobna pripomba sem, hudobna tja v povračilo in dan je pokvarjen. Drugič rodi taka hudobna brez-taktnost prepričeka, ki se nato že razvije v preprič. Odnosi v hiši so pokvarjeni, včasih za vedno. Količino lepše bi pa bilo, če bi se malo potrudili in bi vsaj malo brzdali svoj jezik. Prava srčna kultura je sicer prirojena, toda do neke meje si jo je moč tudi privzgojiti, kot se lahko naučimo na primer legega vedenja.

Dvodielna obleka, ki je hkrati tudi samo obleka, je zelo praktično oblačilo

REDKOKDAJ JE NA MIZI

Kri vsebuje zelo veliko beljakovin, nekaj maščob, vitamine in mineralne soli in prav toliko vitamina B, kakor kruha, ki ga spečemo iz moke, ki je pomembna za otroke. Njena prednost je v tem, da telo izrablja 90 odstotkov njene hranilne vrednosti. Uporabljamo jo pri izdelovanju klobas, juh, svačkov in raznih omak. Zlasti poznamo na deželi zelo veliko jedi, pri katerih uporabljajo govedinje kri.

Jetra lahko vsestransko uporabljamo. Bilo bi pa prav, da bi bile večkrat v sestavi našega jedilnika. Goveja jetra so cenejša in prav tako zdrava, kakor telečja. Samo da moramo goveja jetra, ko jih narežemo na tanke rezine in jim odstranimo vso kožico, položiti v surovo mleko, da izgubijo oster neprijeten vonj, nato pa jih z nekoliko

moke nabitro opečemo. Lahko pa jih uporabljamo tudi za razne cmoke, razne in omake.

Prav tako kakor jetra, je zelo hranilna vrstica. Le-to lahko uporabljamo za vranične klobase, vranične cmoke, za razne omake in juhe.

Plašča za prihajajočo pomlad

Zbiramo za Vas ZBIRAJTE ZA NAS

Vonj po tobaku odstranimo v sobi tako, da obesimo v sobo nekaj vlažnih brisač.

Svileno perilo likamo med dvema krpana, ker drugače izgubi lesk in prožnost.

Svetel okvir pri štedilniku očistimo s smirkovim papirjem. Da bo delo lažje, prilijemo smirkov papir na zavitek klobučevine ali na kakšno staro deščico krtače.

Notranji rob posode namažite 2 do 3 cm visoko z maslom ali s slanino. Tako vam mleko, juhe in druge jedi ne bodo prekipele.

Zmrznjena cvetata ima zelo neprijeten vonj. Le-tega odpravimo, če jo namočimo v mrzlo vodo, ki jo nekajkrat premenjamo. Ko se cvetata odhladi, jo položimo v vrelo vodo.

Spenjena sladka smetana postane lepo gosta, če ji pri stepanju primešamo nekoliko raztopljene želatine. Na četrt litra smetane vzamemo list na drobno koščke razrezane želatine, ki jo raztopimo v žlici vode.

Varnostni ukrepi preprečujejo, da imamo v kopalnici ali pralnici električno koli električno stikalo. Silka kaže, kako z varico priigamo luč.

IZ NAŠIH ZNANSTVENIH USTANOV

Nove znanstvene raziskovalne metode primerne za otroke

V napredku medicinske znanosti so imela vselej veliko vlogo laboratorijska in eksperimentalna raziskovanja. Posebno mesto pripada biokemiji, ki je zdravniku s številnimi novimi metodami dragocena pomoč pri ugotavljanju ali pojasnjevanju sprememb v obolem organizmu.

Znanstveni sodelavec radiološkega inštituta Medicinske fakultete v Beogradu dr. Dušan Zamurović je dejal, da so bili lani storjeni prvi poskusi, da bi dejansko uveljavili posamezne znanstvene laboratorijske in biokemijske metode, ki so jih poprej eksperimentalno raziskali, zatem pa še klinično v radiološkem laboratoriju na radiološkem inštitutu Medicinske fakultete.

RAZISKOVANJE BELIH KRVNIH TELES Z ELEKTRICNIM TOKOM

Ena najnovejših znanstvenih metod raziskovanja belih krvnih teles je tako imenovana elektroforeza. Pri raziskavah uporabljajo električni tok.

Pred štirimi ali petimi leti je

bilo raziskovanje belih krvnih teles z elektroforezo zaradi izredno visoke cene teh aparatov omogočeno samo redkim posebnim ustanovam na svetu. Že nekaj let pa je razvita nova metoda elektroforeznih raziskav belih krvnih teles. Za to metodo potrebna aparatura je znatno cenejša, vendar jo je bilo sprva moč nabaviti samo v tujini. Dr. Zamurović je pred več kot tremi leti proučeval delovanje teh aparatov in skonstruiral nekaj tipov, izdelanih doma iz domačega materiala.

Raziskovanje serumskih belih krvnih teles z elektroforezo ima velik pomen tudi pri ugotavljanju sprememb v človeškem organizmu. Ta metoda se čedalje bolj uveljavlja, saj daje zdravniku med drugim pomembne diagnostične podatke. Z njo lahko nadzoruje tudi manjše spremembe med zdravljenjem in okrevanjem.

Po tej metodi je sedaj moč opraviti raziskave z dvema do tremi kapljicami krvi, namesto dveh do petih kub. cm, kakor običajno. Zdravnik vzame kri iz konca prsta in ne iz žile, kar je

za raziskave pri otrocih, zlasti pri dojenčkih velikega pomena.

»Mi menimo,« pravi dr. Zamurović spriču izkušenj ob nadzoru zdravstvenega stanja pri otrocih v okrevališču na Avali, »da morejo vse ustanove, zlasti otroški dispanzerji in šolske poliklinike uvesti to raziskovalno metodo.

KAKO UGOTOVITI SLABOKRVNOST

Po podrobnih preizkusih na laboratorijskih živalicah so začeli tudi pri ljudeh uporabljati novo metodo za ugotavljanje slabokrvnosti, ki je zlasti primerna za otroke, saj zdravnik vzame kakor pri prejšnji metodi le malo krvi iz prsta. Tako je moč hkrati po potrebi proučiti tudi tako imenovano mikro-sedimentacijo in mikro-hematokrit.

Mikro-hematokrit je diagnostična metoda, s katero je moč dobiti zelo natančen vpogled v stanje slabokrvnosti v človeškem organizmu, v tem ko nam mikro-sedimentacija pokaže različne spremembe in aktivne procese v njem.

Za te raziskave je bilo treba napraviti ustrezno opremo, ki je omogočila, da je te metode moč zelo natančno in v lahki praktični uporabi. Le-te so nadvse koristne in prikladne za množična raziskovanja in nadzorstvo zdravja otrok, šolskih otrok, delavcev, vojakov itd.

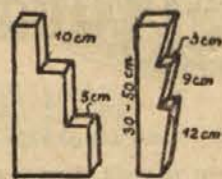
KAKO SE LJUDJE V ZAPRTIH PROSTORIH ZAVARUJEJO PRED INFEKCIJO

Ultravioletno žarčenje. Zadnja leta uporabljajo zlasti za proučevanje vpliva žarčenja na živ organizem, kar je v sedanjih dobah atomskega žarčenja največjega pomena. Preizkusi so pokazali, da ultravioletni žarki uničujejo tudi žive celice, razen bakterij in virusov.

S potrebnimi podatki o bakteriološkem učinku ultravioletnega žarčenja, so pred letom začeli uporabljati ultravioletno žarčenje prostorov in predmetov, da bi tako preprečili zadrževanje povzročitelja bolezni v prostorih, kjer se otroci mude, zatem pa da bi lokalizirali nalezljive bolezni, ki se pojavijo. Število infekcij in nalezljivih bolezni se je tako znatno skrcilo v primeri s prejšnjima dvema letoma, pa tudi infekcije so lokalizirane, kar pa ni bil primer pri uporabi tega žarčenja. S sistematičnim zatiranjem povzročitelja bolezni se je posrečilo, da so tudi druga »navadnejša« nalezljiva obolenja, n. pr. angina, pojavlja v zelo mali obliki.

»Smatramo,« je dejal na koncu dr. Zamurović, »da bi utegnil biti ta način boja proti infekciji posebno uspešen, če bi ga uporabljali tamkaj, kjer se mudi v zaprtih prostorih več ljudi, n. pr. v domovih, šolah in podobno.

Ivanka Gašić

samo listje, vendar je količina toplote močno odvisna od vrste listja. Kostanjevo listje se počasi, a dobro ogreje in hitro stihne, hrastovo pa je zaradi velike količine črsovin zelo odporno. Odlično pa je za polnjenje hladnih zaprtih gred. V poltople zaprte grede sejejo največ zgodnje vrste kapusnic, v hladne pa sadimo paradiznike in šabo nageljne, ki smo jih vzgojili v zabojčkih na toplem. V nadaljnji oskrbi je najvažnejše pravilno zalivanje in žarčenje. Spomladi zalivamo vedno zjutraj in to samo suba mesta. Zračimo po potrebi rastlin z rračniki, ki jih lahko sami naredimo iz 7 x 5 cm debele in 30 do 50 cm »olge late. Skica kaže dve vrsti najprimernejših rračnikov. Zračimo vedno od vetra, da hladen veter ne pihna po nežnih rastlinah v zaprti gredi. Čez noč zaprte grede pokrijemo s pokrivali.

Miha Ogorevc

PREDAVANJE RAYMONDA LAMBERTA

Borba človeka z naravo

Sloveči alpinisti bolj poredkoma prihajajo k nam. Zato so naši alpinisti in prijatelji alpinizma tem bolj hvaležni Planinski zvezi Slovenije, da je pridobila za predavanje v Ljubljani po vsem svetu znanega alpinista, enega najboljših poznavalcev Himalaj, Švicarja Raymonda Lamberta.

Ze predavateljevo ime samo bi zadostovalo, da bi vzbudilo med nami splošno pozornost. Nič čudnega torej, da je bila velika Unionska dvorana predinsolnjam polna do zadnjega kotička. Simpatičnega švicarskega alpinista je pozdravil v imenu Planinske zveze Slovenije njen predsednik tovariš Košir, v francosčini pa prof. ing. dr. Avčin, ki je njegovo predavanje sprotil prevajal v slovenščino. V prvem delu predavanja je predavatelj s krasnimi barvnimi diapozitivi prikazal in v živahnem pripovedovanju opisal vzpon svoje odprave na Ganeš, drugi del pa je obsegal od spremljivalca napeto opisanje izjalovljenega naravosloka na Co-Oju. Med člani Lamber-

Raymond Lambert (levo)

tove odprave je bila tudi najboljša francoska alpinistka Claude Coganova, drobna, na videz slabotna ženska, ki pa z železno voljo in vztrajnostjo premaga tudi največje težave v plezalnih turah na gorske velikane. Barvni diapozitivi in film so odkrili gledalcem nove lepote Himalaj in mnogo lepih prizorov iz življenja ondotnih prebivalcev.

Lambertovo predavanje je trajalo dve uri in postavlja se so mu zahvalili s prisrčnim ploskanjem. J. Z.

Namesto kvalitete in množičnosti - nazadovanje

Le 14 drsalcev v borbi za točke - V obveznih likih vodijo Galova, Resman, Andrejeva in Peršin (vsi HDK »Ljubljana«)

Le 14 drsalcev nastopa v borbi za točke - V obveznih likih vodijo Galova, Resman, Andrejeva in Peršin (vsi HDK »Ljubljana«). Ljubljana, 25. februarja. Danes se je začelo v Ljubljani na drsalcih pod Čekinovim gradom državno prvenstvo drsalcev v umetnem drsanju. Takoj v začetku tega tekmovanja moramo poudariti razočaranje, ki smo ga doživeli že ob prvem dnevu v prvenstvu v obveznih likih. Namesto, da bi se letošnje državno prvenstvo odlikovalo po številni močni udeležbi in kvaliteti, se je zgodilo ravno obratno. V vseh kategorijah pri članih in mladincih ter pri mladincih in mladinkah nastopa le 14 tekmovalcev, kar je za to, sicer precej zanimivo, in privlačno takoj zares prazno. Seveda moramo takoj pripomniti, da že dve leti državnega prvenstva sploh ni bilo in da so bile zime drsalcem na moč nenaklonjene, kar so objektivni razlogi za slabo udeležbo in kvaliteto. Toda med tekmovalcem smo opazili, da naši klubi posevajo vse prazno pozornost šolskemu, športnemu drsanju, ker so se drsali preveč vrgli v realno drsanje in to pri obeh ljubljanskih klubih, ki sta pri nas vodila, enako. Ali naj torej pričakujemo v prihodnjih letih morda katastrofalnih ugotovitev, da bo športno drsanje pri nas povsem zamrlo?

IZ LJUBLJANE, 2 IZ MARIBORA IN 1 IZ ZAGREBA ...

Predstavimo naj vam letošnje konkurente, ki so se pojavili na ledeni plošči v borbi za naslove državnih prvalov. Med članicami je Galova (HDK »Ljubljana«) brez konkurence, ker Staša Fajdiga (ZDK »Ljubljana«) iz neznanih razlogov ni nastopila - čeprav smo jo opazili na drsalcih. V članski konkurenci nastopata le Resman in Rozman (oba HDK »Ljubljana«), medtem ko je

še najbolj zadovoljiva če je! - udeležba pri mladincih, kjer tekmujejo Andrejeva in Kristanova (HDK »Ljubljana«), Derendova (ZDK »Ljubljana«), Au-

Nataša Andrej

djeva (ZDK »Zagreb«) in Horvatova (ZDK »Maribor«) ter pri mladincih, kjer merijo svoje sile Peršin (HDK Lj.), Žigon (ZDK Lj.) in Polše (ZDK Mrb.). V parih bodo jutri nastopili Brlec Peter in Fajdiga Meta (ZDK Lj.), Peršin in Andrejeva ter Resman in Galova (HDK

Lj.). Torej vse prej kot zadovoljiva udeležba.

EDINI JE ZADOVOLJIL PERSIN

V današnjem tekmovalcu v obveznih likih lahko glede sigurnosti in zadovoljive izvedbe likov pohvalimo edinega Persina, ki je pokazal več od ostalih. Skoraj ni rekel, da mu ni delala težave nobena vaja, kar za druge ne moremo trdit. Od že znanih Galove, Resmana in Andrejeve smo več pričakovali. Res da je vse nastopajoče oviral nekoliko led, ki ni bil ravno dober, pa vendar, državno prvenstvo je pač toliko zahtevna prireditev, da bi na njej vsi lahko več pokazali. Očino je, da našim tekmovalcem odločno primanjkuje igranja in zopet treninga, ugotovitev glede realnega drsanja pa tudi drži. Nekaj pa moramo pripomniti: v obveznih likih drsalci HDK »Ljubljana« daleč prekašajo vse ostale konkurente, saj je bila razlika pri zmagovalcu med mladinci za 20 točk od drugoplasiranega, pri mladinkah pa nad 12 točk. Sodniški zbor, ki ga sestavljajo tov. Gorše (vrhovni sodnik), inž. Bloudek, J. Biber in Thuma iz Ljubljane ter Gross in Stiglic iz Zagreba ob današnjem tekmovalcu ni imel nič kaj hvalozvojnega in lahko nalogo. Upajmo, da bo jutri boljše, ko bo na sporedu novo drsanje in nastop parov, če bo vreme naklonjeno. Jutri se bo namreč tekmovalce nadaljevalo ob 9. uri. Rezultati tekmovalca v obveznih likih: člani: Resman 95,62, Rozman 91,56; članice: Galova 90,28; mladinci: Peršin 67,74, Žigon 47,66, Polše 45,10; mladinke: Andre 71,73, Derenda 59,44, Kristan 58,72, Horvat 52,10, Andy 50,96. -nt.

LETNA SKUPŠČINA AMD »LJUBLJANA«

Močno društvo - toda še bo treba delati

Precej zanimiva je bila redna letna skupščina enega najmočnejših avto-moto društev v Sloveniji AMD »Ljubljana«. Bila je dobro obiskana in tudi pripravljena. Precej izbrano in poročilo upravnega odbora nam je pokazalo jasno sliko dela v tem društvu, ki šteje 1600 članov, ima pa drugačno organizacijsko strukturo kot druga društva. V svojem okoliščju združuje namreč 12 krožkov, ki jih med seboj povezuje upravni odbor.

Največ članstva sestavljajo uslužbenci in dijaki, vmes so pa še delavci, privatniki in pripadniki JLA. Društvo ima v svojih krožkih precej številne vozi park - 9 motorjev, 13 avtomobilov, 1 avtobus in 1 tovorni avto. Toda vzdrževanje teh vozil predstavlja precejšen finančni problem, ker je večina vozil dotrajanih in jih je treba stalno popravljati. Jasno je, da je ta problem še težji, ker je prav letos precej težje pridobivati finančna sredstva.

Največji uspeh je društvo doseglo z vzgojo novih motornih vozačev. Krožki so imeli namreč kot 15 tečajev s 322 kandidati in dva tečaja predvojske

Po dnevu za odigranje prekinjenih partij in po docela prostem dnevu za oddih, se je danes nadaljevalo v Skopju šahovsko prvenstvo Jugoslavije.

V večeršnjem X. kolu so bile zanimiveje partije: Janošević - Matanović, Pirc - Gligorič in Ivkov - Udovčić.

Pirc v partiji z Gligoričem otvoril igro s kmetom, Gligorič pa s konjem. Tako je nastala redka varianta v kraljevi indijski obrambi. V boju za središče sta oba mojstra dolgo razmišljala in je bil v negotovem položaju sklenjen remi v 20. potezi.

Prva je bila končana partija med Sokolovom in Trifunovićem. Igrana je bila sicilijana, čeprav je bilo na deski še mnogo figur, sta nasprotnika v 21. potezi sklenila remi.

Neodločena je bila tudi partija Jovanović - Čirič in sicer v 22. potezi. Po otvoritvi je nastala tipična pozicija damskega gambita, v kateri je beli spretno manevriral s svojim lovskim parom. Čiriču pa se je posvečil blokirati vse diagonale in ohraniti položaj.

Tot - Matulović 0:1 (kraljeva indijska obramba, 34 potez). Matulović bo brčias s to partijo konkuriral za prvo nagrado za najlepše partije na prvenstvu. Krasno je povzela lovsko dvojico s trdnjavama po diagonalah in vrstah proti nasprotnikovu kralju. Zgodilo se je celo, da kljub svojim težkim in lahkim figuram ter kmetom Tot ni mogel braniti matne grožnje z več strani. Da bi bil epilog še lepši, je Matulović pustil nebranjeno damo in oba lovca ter v 34. potezi zgrozil z nebranjivim matom.

Tudi partija Ivkov - Udovčić je bila končana neodločno, in sicer v 35. potezi zaradi par položaja obeh nasprotnikov. Nasprotnika sta v španski partiji pokazala velika fines ter ustvarila položaj, v katerem bi tudi najmanjša nečelnost privedla prvega ali drugega na rob poraza.

Šesti remi v današnjem kolu je bil sklenjen med Maričem in Karakaljičem. V sicilijanski partiji so nastale velike komplikacije in, ko so bile izmenjane malone vse figure, sta se nasprotnika sporazumela za remi v 51. potezi. Djača - Milič (sicilijanka, 43 potez). Djača se je vdal, potem ko je dopustil nasprotnikovu trdnjavama, da zagospodarita na prostih linijah in iz izgubi figure pred novimi materialnimi izgubami. To je že drugi njegov poraz. V partiji z Djuraševićem (sicilijanka) je Lukič utrpel poraz. Slednji ni utegnil sprevideti nakarne črnega, ki je pripravil napad na damskem kralju in se je pred izgubo figure vdal.

V nadaljevanju partije Janošević - Matanović je bila igra sila napeta. Matanović je izbral figuro za 4 nasprotnikove kmete in se mu je s spretnim manevrom svoje dame in trdnjave presrečilo priti v domala dobljen položaj. Danes popoldne se je partija nadaljevala. Janošević je brezupno skušal v nadaljnjih 15 potezah rešiti položaj in pol točke. Ker pa je Matanović zagrozil s 6 točkami in trdnjavi in svoje prosti kmete pretvoril v nove dame, se je Janošević v 55. potezi vdal.

Vrstni red po X. kolu: Matanović 7,5, Gligorič 7,5, Janošević 6,5, Ivkov, Sokolov, Udovčić, Milič, Djurašević 5,5, Trifunović, Lukič, Marič 4,5, Djača, Čirič, Rabar, Jovančič 4, Tomovič 3, Tot 1,5.

Pet uspešnih mestnih prvenstev

Kočevo Letošnje posamezno prvenstvo Kočevja je zbral k borbi 14 najboljših igralcev mesta. Zmagal je večkratni prvak Doljenšek inž. Slavko Volk z 13 točkami od 13 možnih. Ključni so: K. Mohar 15,5, Safar 10, Ključič 8,5. Mesto 7 itd. S turnirja sta nedisciplinarno izstopila Lunder in Lisac, zato bo njun postopek obravnaval disciplinski odbor društva.

Iđrija Po dveh uspešno zaključenih polfinalnih turnirjih s skupno 26 udeleženci je bil v Iđriji odigran letošnje šahovsko prvenstvo mesta s 12 udeleženci. Presentijivo je zmagal IV. kategorijni Dušan Pirih z 10 točkami pred Sinkovcem 9,5, Verzarjem 9, Severjem 8,5, Črnobrnjem in Trošč 8,6 točkami itd. Glede na jakost turnirja je zmagovalec osvojil le III. kategorijo.

Bled Letošnjega šahovskega prvenstva letovišča Bled se je udeležilo 16 udeležencev, ki so v 20 dneh udeležbo zaključili zanimiv turnir. Zmagal je F. Jazbec in Z. Petrič z 11,5 točkami. Kasman 12, Hrovat 11,5, Piber 10,5, Canjko 9,5 itd.

Jesenice Po več polfinalnih turnirjih je bilo odigrano na Jesenicah letošnje prvenstvo mesta s 14 tekmovalci. Letošnji prvak je postal Korovček, ki je od 11 možnih točk osvojil 9,5. Za njim so Subelj 10, Z. Strumbi 10,5, Kuster 8,5, Jevšek 8 itd.

Vrhnika Pred kratkim je bil zaključen šahovski turnir za prvenstvo Vrhnike na katerem je stoo odstotno zmagal Gošič, ki je med 10 udeleženci dosegel 9 točk. Sledijo: Građišnik 7,5, Jurca 7, Mohar 5 itd.

ATLETIKA Spet svetovni rekord

Melbourne, 25. febr. (Reuter). John Landee je s časom 13:27,4 dosegel nov svetovni in avstralski rekord v teku na 3 milje. Svetovni rekord na tej progi brani Madžar Sandor Kkaros s časom 13:14,2 min.

Izenačen svetovni rekord Rally, 25. febr. (AP). - V mestu Rallyju Severni Karolini (ZDA) je Dave Sims dosegel 30 yardov v zaprti dvorani v času 6,1 sek. s čimer je izenačil svetovni rekord.

VESTI IN DOGODKI

PRVENSTVO SLOVENIJE V KEGLJANJU ZA ŽENSKE Vodi Pirčeva

Ljubljana, 25. febr. - Danes popoldne se je na obah stazah kegljišča Ilirije začelo prvenstvo Slovenije za kegljavke. Ze pred tekmovalcem so se ljubitelji kegljanja spraševali, katera bo

letošnja republiška prvakinja. Tudi tokrat so za glavnega favorita imeli svetovno prvakinjo Franceko Erjavčevico. Po današnjem tekmovalcu, ki pa še ni do časa poročanja zaključeno, vodi njena klubska kolegica, članica Gradisa, Milena Pirc, z enim kegljem pred svetovno prvakinjo. Čeže, da bo zmagovalka znana po hitrišnjem dvoboju med Pirčevico in Erjavčevico. Leti sta do sedaj edini presegle številko 400 kegljev.

Današnji rezultati: Pirc 406, Erjavčev (obe Gradisa) 405, Rozman 391, Marjetane (obe »Triglava«) 370, Lipovšek (Branik, Maribor) 370, Sušnik (Proletarec, Zagorje) 351 itd.

MLADINSKO PRVENSTVO GORENJSKOG v alpskih disciplinah

Na Crnem vrhu je bilo večeraj gorenjsko smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah. Mladinke so nastopile na 1200 m dolgi progi z višinsko razliko 200 m in 26 vracel. Udeležba je bila slaba, saj je nastopilo le osem tekmovalk. Vrstni red: Rutar 1:24,4, Jamnik 1:36,8, Ankele 1:46,2 (vse »Triglava«), Dreča (J) 2:01,2.

Proga za mladince je bila dolga 1500 m in je imela višinsko razliko 250 metrov ter 33 vracel. Nastopilo je 49 mladincev. - Vrstni red: Mrak (PI) 1:21,8, C. Cop (J) 1:29,5, J. Cop (Blejska Dobrava) 1:30,1, Kralj »Ljubelj« 1:30,9, Bernik (PI) 1:38,2.

OBJAVA Aeroklub »Ljubljana« vabi vse

člane in ljubitelje letalstva na redni letni občni zbor, ki bo danes ob 9. uri popoldne v dvorani Doma sindikatov. Dvorana je kurjena. Udeležba za člane obvezna, ostali vladno vabljeni.

»Pohorska kombinacija«

Maribor, 25. febr. - Danes je SK Branik na običajni progi koča ob žičnici - Zg. Radvanje izvedel tekmovalce v težki alpski preizkušnji, tako imenovani »Pohorski kombinaciji«. 2800 m dolga proga s 609 m višinske razlike je bila razdeljena na 4 dele. Od teh je bil prvi odprta proga z dvema skakalnicama, drugi del slalom s 25 vracel, tretji del okrog 1 km dolg spust in četrti, zaključni del, zelo težak vesleslalom z 22 vracel. Organizacija tekmovalca je bila odlična, posebno je treba pohvaliti sodovanje JLA, ki je imela na skrbi radloško in telefonsko službo in bila za vsak primer na razpolago tudi s svojimi reševalci.

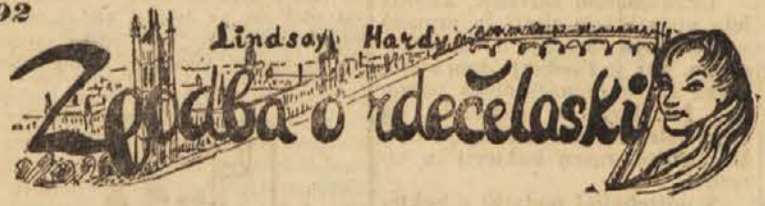
Prireditev je kot prvi vozač otvoril trener državne alpske reprezentance in »spiritus agens« tega tekmovalca Franci Cop. Za njim pa se je na progo spustilo 19 tekmovalcev.

Rezultati - člani: Stefe (Ljubelj, Tržič) 2:50,9 (skoka 14,5, 13) - končni čas 2:23,41; Dornič (Ljubelj, Tržič) 2:44,9 (skoka 9,5 in 9) - končni čas 2:25,9. - Dornič je vodil hitreje kot Stefe, ima pa krajše skoke. J. Sevnčnikar (Branik) 3:15,0 (skoka 13,5 in 12) - končni čas 2:49,5.

PRVENSTVO KOROSKE SMUČARSKE PODZVEZE Ravenčani najboljši

Večeraj je bilo na Ravnah prvenstvo koroske smučarske podzveze v tekih. Tekmovalci so nastopili v teku na 15 km - člani, mladinci pa na 8 km. Prvenstva se je udeležilo sedem mladincev in 12 članov, med njimi član državne reprezentance Stefan Robač, ki je osvojil tudi prvo mesto v svoji kategoriji. Pohvalna je zlasti udeležba tekmovalcev iz Črne, ki so nastopili kar s turnirni smučmi.

Rezultati - člani: Robač (P) 1:04,00, Ovsenjak (F) 1:04,50, Kancelnik (Crna) 1:12,03; mladinci: Urbanc (F) 43,23, Felanc (F) 45,32, Grabnar (F) 47,04 itd.

»Da, jasno mi je,« je odvrnil Keen. Keen je vozil skozi noč. Misli je o dolgotrajnem brezplodnem lovu do letališča Cooperfield. Spominjal se je trenutka, ko je po radiu slišal, da sta bila dva policaja ubita na cesti. Misli je na Hedy, skrito nekje v mračnih uličicah ob obali, in na preganjalce, ki neusmiljeno zožuje obroč okrog nje, vodijo pa jih polkovnik Fentris in ljudje iz Scotlad Yarda. Dumetrius je bil neusmiljen, ubil je dva policaja. Tradicija je, da je treba neusmiljeno obratčunati s tistim, ki je ubil policaja in zato bodo zdaj preganjalci neusmiljeni. Samo enkrat ga bodo pozvali, naj se preda. Morda niti enkrat ne. A kako moreta Dumetrius ali Mahi Willy sploh pomisliti na predajo? Kar je rekel Fentris, je resnica. Keen je v duhu zagledal Hedy, stoječo v goreči hiši, katero so preganjalci zažgali... »Moram jo rešiti, Tom,« je rekel Keen. »Moram jo nekako ločiti od Dumetriusa!« »Po tistem, kar se je zgodilo na letališču,« je rekel Coutts, »Dumetrius prav gotovo želi samo še to, da bi imel priložnost maščevati se vam. Če bo imel priložnost, vas bo raztrgal na kosce.« »Toda jaz to moram storiti!«

»Zakaj? Kaj vam je ona?« »Drugeče ne morem. Ona mi veliko pomeni. Brčkone ne bom nikdar več imel priložnosti, da bi komu vse to povedal. Ni mi mar, kaj je bila in kaj je. Toda rad jo imam. Ne očitam vam, Tom...« »Dovolite, da vozim jaz, major. Vi ne vidite dobro,« je rekel Coutts. »Čisto dobro vidim!« Coutts je iztegnil roko in naravnal volan. »Ustavite, prosim vas,« je rekel. »Ni potrebno. Zdaj mi je že čisto dobro,« je odvrnil Keen. »Kar sem hotel vedeti, ste mi že povedali tisto noč v krčmi,« je rekel Coutts. »Kje sva zdaj?« »Blizu postaje Brombley Bow.« »Potem ko se bova pogovorila z Maninleyem - veste, kaj bom storil?« »Barikade na cesti so mu povedale, da nas je nekdo obvestil,« je rekel Coutts. »Če je že ubil tisto dekle...« »Potem bi bilo vse čisto preprosto,« je odvrnil Keen in bil iznenada spet miren. »Recite mi, kje naj zavijem.« Kmalu sta prispela do vogala Bowlerjeve ulice. »Tu sva!« je rekel Keen. Spet se je obvladal. Izbrpanost je izginila. Počutil se je kakor nekoč, pred mnogimi leti, ko je po dolgih urah in dneh napetega pričakovanja napočil trenutek, ko je bilo treba napasti sovražnika ali ko je izkrcevalna ladja trčila ob obalo ali ko mu je poveljnik letala rekel, naj skoči v temo in negotovost. Zdaj je bil pripravljen. Čuti in možgani so mu delali, kakor je bilo treba. Negotovost in čakanje ugonablja človeka. Ko se stvar odloči - je vse dobro. Zavil je v Bowlerjevo ulico. Čisto počasi sta vozila mimo prve ulične svetilke. Nato mimo druge. Približala sta se tretji. Maninley je stal naslonjen na drog četrte ulične svetilke. »Dobro pazite, Coutts,« je rekel Keen. »Vozil bom mimo njega, zatem bom obrnil in se vrnil.« Maninley ju je pustil mimo, ne da bi dal kako znamenje. Avtomobil je počasi privozil do konca slepe ulice, zatem pa se obrnil. Keen se je počasi vrnil do kraja, kjer je Maninley še vedno stal naslonjen na ulično svetilko. Ustavil je na drugi strani ulice, kjer je bilo temačno. Stopil je iz avtomobila in prečkal ulico. »Maninley,« je rekel. Odgovora ni bilo. »Govorite, kaj je z vami?« je vprašal Keen in stopil bliže. Pogledal je natančneje in naglo zajel sapo od groze. Zatem je zakričal, se brž okrenil in se vrgel na tla ravno v hipu, ko je visoko gori v skladišču na drugi strani ulice počil prvi strel. Druga krogla je oprasnila njegovo ramo, ko je skušal priti okrog Maninleya, tretja pa ga je zasula po obrazu z drobcami kamenja. Avtomobilski motor je iznenada zarjovel, vtem ko je Coutts naglo pognal avtomobil preko ulice na pločnik pred Keena, da bi ga zavaroval pred strelji, ki so prihajali z okna skladišča na drugi strani ulice. Coutts se je sklonil skozi okno in naglo trikrat ustrelil proti skladiščnemu oknu. Potem se je od zgoraj usul nov rafal. Sipa na avtomobilu je bila prestreljena. Coutts se je spazil iz avtomobila in se skrli zraven Keena.

DNEVNE NOVICE

POROČILO

Uprave za ceste LRS o prevoznosti cest I. in II. reda z motornimi vozili po stanju dne 25. februarja 1956 ob 19. Vse ceste I. in II. reda so prevozne za vsa motorna vozila, razen naslednjih prelazov in cestnih odsekov, ki jih preko zime ne orjejo. Prelazi: Ljubelj, Predil in Vrščič. Cestni odseki: Šoštanj-Sentvid-Crna, Ziri-Sp. Idrija, Kalce-Hrušica-Caj.

Uprava za ceste LRS objavlja dnevno podrobne podatke pri Putniku Ljubljana, pri informacijski službi PTT, Ljubljana, tel. št. 06, v Radio Ljubljana in Avto-moto zvezi Slovenije, Ljubljana.

Ostale informacije pri Upravi za ceste, Ljubljana, Beethovnova št. 19, telefon 21-069.

Onkološki inštitut v Ljubljani obvešča, da so obiski bolnikov dovoljeni izključno ob nedeljah in državnih praznikih od 12. do 15. ure. Informacije o stanju bolnikov daje dežurni zdravnik ob sredah in petkih od 12. do 15. ure.

Objava. Na podlagi 11. točke navodila za izvajanje Uredbe o uporabi zemljišč za gradbene namene (Ur. list LRS, št. 14/54/55) Komisija za pripravo predlogov odlokov za uporabo zemljišč za gradbene namene pri Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Moste razgrnila predlog za uradni-teno kategorizacijo zemljišč v občini Ljubljana-Moste, ki so zazidljive z industrijsko gradnjami. Predlog je razgrnjen na prostorih oddelka za gradbene in komunalne zadeve Občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste, Zaloška cesta 51a. V roku 14 dni po objavi sme vsakdo pisмено ali ustno podati k predlogu svoje pripombe in namene. — Komisija za določitev zemljišč za gradbene namene OBLO Ljubljana-Moste.

ORGANIZACIJA ZB TERENA »TONE TOMSIČ« prireja dne 3. marca 1956 z začetkom ob 20 v vseh prostorih doma »M. Percar« VELIKI PARTIZANSKI VEČER s kulturnim sporedom in plesom. Sodelujejo: solisti ljubljanske opere, operni kvintet, plesna orkestra LM in Trški trije. — Srečlovo z bogatimi dobrotami: brezplačno potovanje v Rim, tridnevno potovanje po Jugoslaviji in drugi praktični dobroti. — Vstopnina 100 din. Vstopnice v predprodaji 1., 2. in 3. marca od 16-18 na Gospodarski cesti 13 (prišleže — Kolizej). Vabimo vse člane in prijatelje.

Obzorje Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije obvešča članstvo, da bo v petek, 2. marca ob 20 v dvorani Klasične gimnazije (Prežihova 8) občni zbor dentistične sekcije društva. V soboto, 3. marca ob 8 zjutraj bosta najdeljevala v predavalnici patološko-anatomskega inštituta (Zaloška 4) člani predavali iz znanstvene protetikle doc. dr. Volovšek in iz pedotologije doc. dr. Krusič. Po predavanjih bo v istem prostoru občni zbor zobotehnične sekcije društva. Občni zbor društva bo v soboto, 24. marca 1956.

Učite se tujih jezikov! Interesantom pošiljamo brezplačno prvi zvezek opisnega tečaja angleškega, francoskega oziroma nemškega jezika. Opisna šola »Univerzal«, Beograd, poštini predal 190. 334 Docent dr. Janko Pompe zopet redno ordinira.

ZAHTEVAJ PRI SVOJEM TRGOVCU »CISTEN« ZANESLIVJE CISTILNO SREDSTVO ZA ČIŠČENJE MADEŽEV

Katero mesto predstavlja slika? To je eno izmed vprašanj nagradnega natečaja »Turistične vestnike«. Kupite še danes glasilo Turistične zveze Slovenije.

Ce veliko stojš ali mnogo hodiš, uporabljaj osvetojučo kopal z »JELA« soljo. Poizkusi in povej drugim, da je »JELA« sol odlična.

Organi samoupravljanja in sindikalne podružnice Podjetja za vzdrževanje prof. Ljubljana sporočajo žalostno vest, da se je tovariš

ANTON DOBNIK kvalificirani delavec progovnega odseka Trbovlje pri izvrševanju službe 24. februarja 1956 smrtno ponesrečil. Pogreb dragoga tovariša bo dne 26. februarja 1956 ob 10.30 v Poljčanah.

Dne 24. februarja nas je za vedno zapustila naša dobra mati

ANA JUŽNIČ vdova po profesorja

Pogreb bo v ponedeljek, dne 27. 2. m., ob 11. uri iz Jožefove mrliške vežice na Zalah. Ljubljana, Beograd, Novo mesto, Para pri Kočevju, 24. februarja 1956.

Zalujoči: Marijan in Gajmir sinova, in rodbine: Južnič, Pintar, Maselj in Deu ter ostalo sorodstvo.

RAVNATELJSTVO ZAVODA ZA GLUHO MLADINO V LJUBLJANI sporoča žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša marljiva sodelavka

Ladica Furlan-Vesel knjigovodkinja

Požrtvovalec tovarišico Ladico bomo ohranili v častnem spominu. Pogreb bo v torek, 28. februarja 1956, ob 15. uri na viškem pokopališču. Ljubljana, 25. februarja 1956.

RAVNATELJSTVO ZAVODA ZA GLUHO MLADINO V LJUBLJANI

RAVNATELJSTVO ZAVODA ZA GLUHO MLADINO V LJUBLJANI

KONCERTI

Jutri ob 20.15 v Filharmoniji Beethovnova Prva in Deveta simfonija za zeleni abonama. Dirigira Eleazar de Carvalho iz Ria de Janeiro, izvajajo solisti Nada Vidmarjeva, Eliza Karlovičeva, Miro Brajnik in Zdravko Kovač ter zbor in orkester Slovenske filharmonije. — Ponovitev v torek, dne 28. februarja, ob 20.30 v Unionski dvorani za reprizni (orožni) abonama. Za abonente vseh ostalih abonmajev popust 100 din pri vstopnici, za študente 50% popust. Vstopnice od 400 do 200 din.

Moški pevski zbor PS »Bojana« iz Dornberka bo pod vodstvom dirigenta Ceneza Matičiča koncertiral v Ljubljani v soboto, 3. marca 1956 v Filharmoniji. Vse ljubitelje slovenske narodne pesmi opozarjamo že danes na ta koncert. Vstopnice bodo v prodaji od 1. marca v blagajni Slov. filharmonije.

PREDAVANJA

Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi na poljudno-znanstveno predavanje ing. Mateja Kleindiensta: Slike iz Egiptopje. Nad 100 barvnih diapozitivov. Predavanje bo v torek, 28. februarja ob 20. uri v Prirodoslovnem predavalnici Univerze, vhod iz Gosposke ulice.

Društvo usnarjev, čevljarjev in tamnarjev Slovenije vabi na predavanje dr. Windela, člana poklicnega združenja usnarjev v Mainz. Tema predavanja je: Nesreče in sodobne zaščitne naprave na usnjarskih strojih. Predavanje bo v predavalnici kemičnega inštituta SAZU »Boris Kidrič« v Hajdrihovi ulici v Ljubljani v ponedeljek, 27. februarja ob 18. Predavanje bo poljsarjeval film in diapozitive. — Predavatelj bo tolmačil tudi probleme zaštite pri delu na strojih usnjarsko-predelovalne industrije.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Nedelja, 26. febr. ob 15: Wilder: »Naše mesto«. Izven in za podeželje. Ponedeljek, 27. febr.: Zaprtlo. Torek, 28. febr. ob 15: Shakespeare: »Henrik IV.« Zaključena predstava za industrijsko-rudarsko šolo Zagorje-Trbovlje. (Falstaff — Pavle Kovič): Ob 20: Wilder: »Naše mesto«. Abonma D. Sreda, 29. febr.: Zaprtlo.

V četrtek, 1. marca, bo v Drami osma letošnja premiera. V prevodu dr. A. Pirjeveca, režiji ing. arb. V. Molke, sceni V. Rijaveca in v kostumski opreml M. Kobiljeva bo uprizorjena drama A. P. Čehova »Tri sestre«. V glavnih vlogah nastopajo: Prozorov — Stane Potokar, Natalija — Vida Juvanova, tri sestre: Olga — Mira Danilova, Maša — Sava Severjeva izmenoma s Heleno Erjavčevco, Irina — Anka Levarjeva, Kuligin — Ivan Jerman, Veršinin — Vladimir Skrbinšek, Fursbah — Jože Zupan, Saljoni — Maks Furijan, Čehotkinin — Lojze Potokar, Fedotkin — Dušan Škedi, Rode — Stane Česenik, sluga Ferapont — Aleksander Valič, dojljia Antisa — Elvira Kraljeva.

Dramsko gledališče v Ljubljani potrjuje za predstavo »Tri sestre« starinski otroški vozček na visokih kolesih. Končube vsak dan v tajništva Drami.

OPERA

Nedelja, 26. febr. ob 19.30: Gounod: »Faust«. Gostovanje R. Francia. — Izven in za podeželje. Ponedeljek, 27. febr.: Zaprtlo. Torek, 28. febr. ob 15: Smetana: »Prodana nevesta«. Zaključena predstava za gimn. Trbovlje in Hrastnik. Sreda, 29. febr. ob 19.30: Mozart: »Figarova svatba«. Abonma F. Četrtek, 1. marca ob 19.30: Lindpaintner: »Danilina«. Abonma U.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Nedelja, 26. febr. ob 15: Pavel Golia: »Sreč igračka«. Izven. — Mladinska predstava; ob 20: Anouilh: »Colomba«. Izven. Zaključil. Torek, 28. febr. ob 15.30: Bert Brecht: »Dobri človek iz Sečuanas«. Abonma red Torex popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji. Danes bo zadnja uprizoritev Anouilove komedije »Colomba«, na kar opozarjamo občinstvo.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom Nedelja, 26. febr. ob 15.30: L. Fodor: »Uspavanka«, veseligrta. — Izven. Popoldanska predstava; ob 20: Finžgar: »Divji lovec«, ljudska igra ob 85-letnici pisatelja F. S. Finžgarja. Izven. — Večerna predstava. Prodaja vstopnic v Mestnem domu. Rezerviranje tel. št. 32-860. Pridhodni teden bo premiera J. S. Popoviča komedije »Jara meščanka« (Pokondirena tkiva), s katero se bo Sentjakobsko gledališče spomnilo 150-letnice rojstva tega velikega komediografa. Delo je zrežirala kot gost Balbina Baranovič-Battelinova, naslovno vlogo bo igral Ervina Petrovičeva, herjeva, A. Sadarjeva, M. Izančeva, v drugih vlogah bodo nastopili M. Maš, M. Simoničeva, J. Čuk, P. Ovsec, L. Sadar in V. Vrhovce.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIONETE Levstikov (Sentjakobski) trg Nedelja, 26. febr. ob 11: Miščinski »Zvezdica Zaspanka«. ROČNE LUTKE Resljeva cesta 28 Nedelja, 26. febr. ob 17: Miščinski »Tri čudne zgodbe«. Prodaja vstopnic za obe gledališči pol ure pred predstavo pri gledaliških blagajnah.

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA Nedelja, dne 26. februarja: lekarna »Pri gradcu«, Partizanska cesta 1. Ponedeljek, dne 27. februarja: lekarna »Studenti«, Gorkega ulica 18.

KINO PARTIZAN: Nemški barvni film: »Zemlja smehljaja«. UDARNIK: Ameriški barvni film: »Pogumen kot Lassie«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 26. febr. ob 15: Lorca: »Marjana Fineda«. Izven. Ob 19.30 napovedana predstava »Deseti brat« odpade zaradi obolesti dirigenta. — Zaprtlo. Obveščamo vse rezervne oficirje, da bo v ponedeljek, 27. februarja ob 17 v Domu JLA, I. nadst., predavanje o »Napredovanju v višji čin«. Predaval bo major JLA. Udeležba obvezna. Vabimo vse rezervne podoficirje.

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE Nedelja, 26. febr. ob 15: G. Axelrod: »Sedem let skomine«. Gostovanje v Slovenski Bistrici. Torek, 28. febr. ob 15: Ivan Cankar: »Lepa Vida«. II. srednješolski abonma. Petek, 2. marca ob 15: Ivan Cankar: »Lepa Vida«. I. srednješolski abonma. Sobota, 3. marca ob 16: Miloš Mikeln: »Atomske bombe ni več«. Izven.

KINO »UNION«: Ameriški barvni film: »Veselo izkrcavanje«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja ameriškega filma: »Sled v lukje«. »DOM«: Ameriški barvni film: »Karneval v Teksasu«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

Čestitki

Na prirodoslovno-matematično-filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je bila na oddelku za slavistiko diplomirana Eva Bauman. — Čestitam — Peter. Veri Letnik in Branetu Elzerju želimo na njuni skupni življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva sorodniki in prijatelji.

Poročili so se v Ljubljani

v soboto, 25. februarja 1956 Anžur Josip, nameščeneec, in Leben Matilda, nameščena; Bajžel Uroš, študent, in Jan Marija, nameščena; Temov Mihajlo, študent, in Lepša Emilija, knjigovodkinja; Pajm Franc, kovinorežar, in Resnik Rozina, tehniški risar; Strojanski Ivan, dipl. pravnik in Kovač Terezija, medicinski tehnik; Zaletež Jožef, PTT manipulant, in Obrstari Marija, delavka; Makor Ivan, stroj. tehnik, in Znidarski Božidara, strobenka.

VESTI IZ PTUJA

KINO »MESTNI KINO«: Ameriški barvni film: »Generalni inšpektor«.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO Ameriški film: »Macao«. Predstavi ob 15.30 in 19.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO »PARK«: Madžarski barvni film: »Lilliomfi«.

ČRNA INTERNACIONALA

Pri Državni založbi Slovenije je pravkar izšlo izredno zanimivo in aktualno publicistično delo dosedanjega dopisnika Borbe v Rimu Franeta Barbierja »Črna internacionala«. To obsežno in dokumentirano gradivo ima naslednjo vsebino: I. Zgodovinski falsifikati in »tonzurirana kasta«. II. Cerkev pod oblastjo politične in gospodarske skupine. III. L'argent c'est la foi (Denar je vera). IV. Politična sestava cerkvenega gibanja. V. »Ljuljka« med katoličani. VI. Gibanje delavcev-duhovnikov. VII. Diplomacija ekspanz, imperiализma in kolonializma. VIII. Rimska kurija proti svobodi veropovedi. IX. »Črna internacionala«. X. Notranji boji v »tonzurirani kasti«. XI. Vohunstvo v službi Vatikana. XII. Protijugoslovansko središče v Rimu.

Barbieri nam je v tem obsežnem delu v luči neovrgljivih zgodovinskih dejstev razgrnil in odkril pravi obraz Vatikana in cerkvene hierarhije.

To dokumentarno publicistično delo ne sme manjkati ne v javni in ne v zasebni knjižnici. Vsak, ki hoče spoznati zakulisne spletke črne internacionala, se mora seznaniti s to izredno informativno knjigo, ki stane v kartonirani izdaji samo 260 din, vezana v platno pa 360 din. Knjigo »Črna internacionala« dobite v vsaki knjigarni ali pa pri

DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE v Ljubljani, Mestni trg 26 786

VESTI IZ KRANJA

PRESENOVO GLEDALIŠČE Nedelja, 26. febr. ob 15 in 17: »Neizrohnjeno srce«. Kulturna prireditv v spomin 107-letnice smrti dr. Franceta Prešerna. Gostovanje v Zabreznici-Vrbi. Ponedeljek, 27. febr. ob 16 za gimnazije in ob 18 za izven: »Ivan Cankar«: »Podobe iz sanj«. Priprivednje igralce celjskega gledališča Marjan Dolinar.

Sreda, 29. febr. ob 16: »Velika beseda«. Zaključena predstava za gimnazijo. Četrtek, 1. marca ob 16: S. Lackner: »Se bo silalo sonce«. Zaključena predstava za tovarno »iskra« Kranj. Petek, 2. marca ob 20: »Velika beseda«. Izven. Nedelja, 4. marca ob 16: »Velika beseda«. Izven in za podeželje.

KINO

»STORŽIČ«: Sovjetski barvni film: »Ana na vratu«. Predstavi ob 10 in 14. Ob 16, 18 in 20 ameriški barvni film: »Hondo«. Tednik: Filmske novice 6. Danes zadnjikrat. — Ob 22 premiera ameriškega barvnega filma: »Na daljnem severu«. »SVOBODA«: Amer. barvni film: »Na daljnem severu«. Predstavi ob 10 in 14. Ob 16, 18 in 20 sovjetski barvni film: »Ana na vratu«.

VESTI IZ ISENJIC

MESTNO GLEDALIŠČE Nedelja, 26. febr. ob 19.30: D. Dobričanin: »Skupno stanovanje«. Vstopnice v predprodaji. Zveze z vlakci so ugodne.

Zdravniško dežurno službo na Jeseenicah ima dr. Stanka Rosenstein, Javorniška pot 24. Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 26. februarja, Janko Novak, brivski salon, Javornik, Kidričeva c.

KINO

»RADIO«: Italijanski film: »Oprosti mi«. Predstave ob 16, 18 in 20. — Ob 10 matineja mladinskega filma. »PLAVZ«: Ameriški film: »Dvoboj v džungli«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 19.30 matineja mladinskega filma: »KROŠKA BELA«. Italij. film: »Oprosti mi«. Predstavi ob 17 in 19.

RADIO LJUBLJANA

Sporoča za nedeljo, 26. februarja. Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.00 in 22.00.

6.00-7.00 Vedre in poskočne — 7.15 Reklame — 7.30 Radijski koledar in predvidne dneva — 7.35 Operna glasba — 8.00 O sportu in športnikih: Jeklena volja za temnimi očmi — 8.15 Slovenske narodne — 8.00 Otroška predstava: Prigode bele miške — 9.30 Veseli intermezzo — 10.00 Družinski pogovori: Iz vzgojiteljevega dnevnika — 10.19 Simfonični koncert — 11.15 Oddaja za Benaške Slovence — 11.35 Labehek glasbeni spored, vmes ob 12.00 do 12.10 Pogovor s poslušalci — 12.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.30 Pol ure za našo vas — 14.00 do 16.00 Zeleži ste — poslušatelj — 16.00 Po naši lepi deželi — Stefan Kuhar: Borovo gostovanje — 16.30 Radijska igra: Maupassant: Horia — 18.30 Melodije, ki jih radi poslušate — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame — 20.00 Operni koncert — 21.00 Kulturni razgledi — Zoran Kržišnik: Sodobna jugoslovanska likovna umetnost in njeno mesto v svetu — 21.15 V svetu ritmov in melodij — 22.15 do 23.00 Nočni koncert — UKV program: Plesna glasba — 23.00 do 24.00 Oddaja za tujtino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba)

KINO »UNION«

Premiera jugoslovanskega filma

»HANKA«

Teamk. Predstave ob 16, 18.30 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Vera Gregorič in Jovan Miličević. Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje

»KINO VIČ«

Ameriški film

»RUMENO NEBO«

Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Gregory Peck, Richard Widmark in Anne Baxter. — Prodaja vstopnic od 9-11 in od 14 dalje. — Danes zadnjikrat!

KINO »ŠIŠKA«

Italijanski film

Ni miru med oljkami

V glavni vlogi Raf Vallone in Lucia Bose. Predstave ob 16, 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Angleški barvni film

MOULIN ROUGE

Brez tednika. V glavni vlogi: Jose Ferrer in Colette Marchand. Predstave od 10 do 11 in od 15. dalje. Danes zadnjikrat. Jutri francoski film: »Prepovedani sadi«.

KINO »LITOSTROJ«: Ameriški barvni film: »Tri ljubezni«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave. — Danes zadnjikrat!

DELAVSKI SVET PODJETJA ZADRUŽNI SERVIS KOPER — telefon 72

razpisuje mesto samostojnega računovodje z večletno prakso Plača po dogovoru. — Stanovanjska soba za samca zajamčena 798

TRGOVSKO PODJETJE

»VOLAN« — LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

PRODA:

nov osebni avtomobil »FIAT« 1100 (FAMILIARE)

»FIAT« 1100 tovorni VOSILNOST 0,5 TON, TER

malo rabljeno »LANGIO-APRILLIA«

VSE TOZADEVNE INFORMACIJE DOBJO STRANKE PRI KOMERCIALNEM ODSEKU PODJETJA, LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

Ugodno prodamo osebni avto Opel Kapitän

v dobrem stanju
ZADRUŽNO LESNO PODJETJE, MARIBOR, Postojnska 6
telefon 31-32

M-76

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
»PIONIR« — NOVO MESTO — Tavčarjeva 12
(sedaj Kettejev drevored 12)
sprejme takoj
KOVINOSTRUGARJA
Ponudbe z navedbo dosedanjega dela dostavite direktno
podjetja

N-27

HIDROMONTAŽA MARIBOR

razpisuje delovno mesto za

vodjo

komercialnega oddelka podjetja

V poštev pridejo kandidati z visokošolsko ali srednješolsko izobrazbo, dobri organizatorji s približno 10—15-letno prakso v komercialni službi, od tega najmanj 5 let na odgovornejših delovnih mestih.

Potrebno je znanje vsaj enega tujega jezika.

Prednost imajo elektrostrojni inženirji in tehnik, ki izpolnjujejo gornje pogoje in ki so dobro uvedeni pri podjetjih 114, 117 in 119 panoge.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja oziroma dogovoru. Nastop službe po možnosti 1. aprila 1956 ali po sporazumu.

Pismene ponudbe z referencami in obširnim življenjepišom zlasti glede službenega udejstvovanja naj kandidati dostavijo sekretariatu Hidromontaže do 15. marca 1956.

M-75

OBVESTILO ŽELEZARNA JESENICE

sporoča

da bo od 1. marca 1956 dalje sprejemala novo delovno silo (delavce in uslužbence) izključno samo vsakega 1. in 15. v mesecu.

Interesente prosimo, da se drže gornjih datumov.

ZELEZARNA JESENICE
personalni oddelek

J-45

Upravni odbor
trgovine z barvami in laki
»PLAVICA« V LJUBLJANI
Wolfova 12
sprejme takoj
spodobnega prodajalca

Pogoji: Popolna kvalifikacija za gospodarskega pomočnika, po možnosti kemijske stroke. Plača po tarifnem pravilniku. 805

BIRO
ZA LESNO INDUSTRIJO
podjetje za tehnično pomoč in projektiranje v lesni industriji
LJUBLJANA, Kidričeva 1-I
sprejme
uslužbenko

z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije, s srednješolsko izobrazbo. Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. 799

Več kvalificiranih knjigotiskarskih strojnikov

sprejme

TISKARNA LJUDSKE PRAVICE V LJUBLJANI

Zglasiti se je v tajništvo tiskarne, Ljubljana, Kopitarjeva 6

Ugodno prodamo

elektromotor

A. S. E. A. 38 KW, 220/380 V, 50 Hz, 720 ob/min in

elektromotor

RADE KONČAR, tip A 406-4, 70 KW, 220/380 V,
50 Hz, 1450 ob/min.

Oba motorja sta v prav dobrem stanju

»BREST« Cerknica

TOVARNA POHIŠTVA IN LESNE GALANTERIJE

785

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrti razpisuje komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Jesenice

DVE MESTI DIREKTORJEV

in sicer:

ZA DIREKTORJA TRGOVSKEGA PODJETJA »RIBNIK« NA JESENICAH, ki se bavi izključno z izvozom

Pogoji: Za to mesto je treba imeti pogoje po Pravilniku o strokovni izobrazbi uslužbencev gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo z zunanjetrgovinskim poslovanjem (Uradni list FLRJ št. 43-47/55);

ZA DIREKTORJA OBTNE DELAVNICE »MIZARSTVO IN TESARSTVO« NA KOROŠKI BELI

Pogoji: Mizar ali tesar z mojstrskim izpitom z najmanj 5-letno prakso na vodilnem mestu v tej stroki.

Pismene prošnje z navedbo kvalifikacije in podrobnim življenjepišom je treba poslati na Občinski ljudski odbor Jesenice do 15. marca 1956.

KOMISIJA ZA RAZPIS MEST DIREKTORJEV
PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU JESENICE

J-47

UPRAVNI ODBOR KEMIČNE TOVARNE MOSTE — LJUBLJANA

razpisuje

natečaj za sprejem na naslednja izpraznjena delovna mesta:

pomočnika vodje računovodstva

z višjo ekonomsko izobrazbo in vsaj 2-letno prakso v računovodstvu ali srednjo ekonomsko izobrazbo z vsaj 10-letno prakso v računovodstvu

strojnega tehnika

z diplomom in po možnosti s prakso v pripravi dela

gradbenega tehnika

z diplomom z vsaj 2-letno prakso

strojnika parne turbine

z opravljenim strokovnim izpitom

Za sprejem pridejo v poštev osebe, ki so odslužile vojaški rok. — Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe lahko takoj ali po dogovoru.

Interesenti naj pošljejo ponudbe na tajništvo podjetja, kjer lahko dobijo podrobnejše informacije.

Ponudbam je treba priložiti dokazila o strokovni izobrazbi in dosednji praksi.

781

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE pri Občinskem ljudskem odboru Kamnik

na osnovi 29. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32-349/55) razpisuje mesta za

pogodbene štipendije

Stroka:	Vrsta šole:	Višina:
2 pravnik	pravno-ekonomski fakulteta	5000 din
2 ekonomista	pravno-ekonomski fakulteta	5000 din
1 inženirja gradbeništva	univerza, odd. za urbanizem	5000 din
1 inženirja agronomije	agronomsko-gozdarska fak.	5000 din
2 slušatelja	šola za socialne delavce	4000 din
2 slušatelja	srednja ekonomska šola	4000 din
1 gradbenega tehnika	Tehnična srednja šola	4000 din

Vsak štipendist bo prejel štipendijo za delo, ki je po predpisih potrebna za dokončanje študija navedenih šol oziroma fakultet. Pri višini štipendije bo upoštevan tudi otroški dodatek, ki ga kandidat prejema.

Prednost imajo otroci padlih borcev NOB, žrtev fašističnega nasilja, revnejši kandidati in kandidati iz območja ObLO KAMNIK ter slušatelji višjih semestrov.

Prošnje je poslati na ObLO KAMNIK do 15. marca 1956, kolkovane z 180 din državne takse in 95 din okrajne takse. K prošnji priložite tudi potrdilo o šolanju, overjen prepis zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo o opravljenih izpitih in dokaz o višini otroškega dodatka. Priloge vložene k prošnji, morajo biti kolkovane po 25 din državne takse. Vse že vložene prošnje bo komisija za štipendije obravnavala in tem kandidatom ni potrebno vlagati novih prošelj.

783

JUGOSLOVANSKA BANKA ZA ZUNANJO TRGOVINO V BEOGRADU

razpisuje natečaj
za sprejem določenega števila

mlajših uslužbencev

Pogoji: Kandidati morajo imeti ekonomsko fakulteto ali ekonomsko srednjo šolo.

Pravico do sodelovanja pri natečaju imajo samo državljani FLRJ, in sicer tisti, ki so uredili svojo vojaško obveznost.

Uslužbeni, ki prvič nastopajo službo, kakor tudi tisti, ki nimajo treh let efektivne službe, morajo obvezno opravljati sprejemni izpit.

Zaželeno je znanje tujih jezikov.

Plača z dopolnilno plačo po uredbi o nazivih in plačah uslužbencev Narodne banke FLRJ (Uradni list FLRJ 5-54).

Prošnje z življenjepišom je treba oddati najkasneje do 10. marca 1956 personalnemu oddelku, Ulica 7. jul. 21-I, soba št. 19.

Za vsa potrebna pojasnila vprašajte na telefon 24-218.

JUGOSLOVANSKA BANKA
ZA SPOLJNU TRGOVINU

921

LEKARNA V ČRNI NA KOROŠKEM

razpisuje mesto

farmaceutskega pomočnika

z opravljenim strokovnim izpitom za vodstvo lekarniške postaje v Mežici

Osnovna plača po uredbi, dopolnilna po dogovoru. Komfortno stanovanje na razpolago. — Nastop službe takoj ali po dogovoru.

771

RAZPIS

»ISKRA« — TOVARNA ELEKTROTEHNIČNIH GD FINO MEHANIČNIH IZDELKOV — KRANJ

potrebuje:

dva nabavna referenta

Pogoji: Srednja ekonomska šola z 2-letno prakso v komercialni službi. Začetniki samo z odsluženim vojaškim rokom

prodajnega referenta

Pogoji: Srednja tehnična šola, odsek za šibki tok, s prakso v komercialnem poslovanju, ali srednja ekonomska šola s prakso v elektrotehnični stroki

več administratork

z znanjem strojepisja in eventualno stenografije

Pismene ponudbe poslati na zgornji naslov.

K-33

Personalna komisija okrajnega ljudskega odbora Koper razpisuje za Okrajni ljudski odbor Koper

naslednja delovna mesta za:

5 finančnih inšpektorjev

z višjo ali srednjo strokovno izobrazbo in večletno prakso v finančni stroki

pravnik

— referenta za invalidske zadeve

inženirja-agronoma

za referat za kmetijstvo in gozdarstvo v zavodu za planiranje

inženirja ali gradbenega tehnika

za referat komunalne dejavnosti in gradbeništva za zavod za planiranje

3 ekonomiste

z višjo ali srednjo strokovno izobrazbo in večletno prakso v gospodarskem planiranju

gradbenega inženirja

z večletno prakso za gradbeno inšpekcijo

gradbenega tehnika

z večletno prakso za gradbeno inšpekcijo

arhivarja

za okrajni ljudski odbor z večletno prakso

4 administrativne moči

s perfektnim obvladanjem strojepisja, po možnosti tudi stenografije

Prošnje z izčrpnim življenjepišom in pregledom dosedanjih zaposlitev je dostaviti Okrajnemu ljudskemu odboru, Koper.

784

Tovarna glinice in aluminija »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO

sprejme:

3 gradbene tehnike

z najmanj 5-letno prakso in

2 administrativni moči

s perfektnim znanjem nemščine in strojepisja

Plača po tarifnem pravilniku oz. dogovoru

Stanovanja zagotovljena

Interesenti naj se javijo pismeno ali osebno, na upravi podjetja.

772

Nove podrobnosti o prvem umetnem SATELITU

Prvih 1600 metrov se bo dvigal navpično, potem pa se bo njegova pot polagoma nagibala

Nekaj podrobnosti o prvem umetnem satelitu, ki ga nameravajo izstreliti v vesoljstvo, smo že objavili. Zdaj, ko so že določili, da ga bodo izstrelili z letalskega oporišča Patrick v Floridi, je ameriško ministrstvo za obrambo objavilo o njem še nekaj podrobnosti.

Načrt o izstrelitvi umetnega satelita je del znanstvenega prispevka, ki ga bodo dale ZDA v okviru svojega sodelovanja v mednarodnem geofizikalnem letu 1957/58. Raketa, ki bo dvignila umetni satelit do njegove poti okrog Zemlje, bo sestavljena iz treh delov. Imela ne bo nobenih krmilnih naprav, ker ji bo posredoval smer motor. Doseči bo morala hitrost, ki bo trikrat večja od največje dosejanje hitrosti najhitrejših letal. Aerodinamično segrevanje med njenim poletom bo dvignilo temperaturo prednjega dela rakete na 537,70 C.

Prvi raketni motor bo deloval približno 140 sekund. Za gorivo bo uporabljal tekoči kisik ter mešanico etilalkohola, bencina in silikonskega olja. Vse to bodo pod pritiskom spravili v celico za zgorevanje s turbinskiimi sesalkami, ki bodo delovale ob pomoči vodikovega peroksida. Drugi raketni motor bo uporabljal za gorivo nitrogensko kislino in nesimetrični dimetil hidrazin. Tretji del rakete, v katerem bo z instrumenti opremljen satelit, bo dobival pogonsko silo od močnega motorja.

Umetni satelit se bo dvignil prvih 1600 m navpično, potem pa se bo njegova pot polagoma nagibala. Raketa v prvem delu bo zgorela v približni višini 54 km. Dotlej bo razvila hitrost 5400 km na uro. Druga raketa bo zgorela približno 208 km visoko in dosegla hitrost 17.600 km na uro. Približno 480 km visoko zažele delovati tretji motor. Z njim bo satelit dosegel za kroženje okrog Zemlje potrebno hitrost, in sicer približno 28.800 km na uro.

Prvi umetni satelit opremljen z instrumenti, bo kovinska obla, težka 9,74 kg s premerom približno 50,8 cm. Pritrjen bo na prednji del izstreljene rakete. Temperatura v njem se bo gibala od -17,8 do 148 oziroma 204 stopinj C.

Satelit bo moč videti z optičnimi instrumenti nekaj ur pred sončnim vzhodom in zahodom, seveda, če bo vreme ugodno in če bo opazovalec vedel, kdaj se bo pojavil na nebesu. Raziskovalci ameriške mornarice že pripravljajo posebno napravo, in ki bo prek njenega radioaparata nenehoma oddajala pozivne znake, sprejemali pa jih bodo na zemlji občutljivi sprejemni aparati. Ta metoda jim bo pomagala tudi pri optičnem opazovanju satelita, in sicer tako, da bo pošiljala približne elemente njegovega položaja. Da pa jo bodo lahko učinkovito izkoristili, bodo morali zgraditi več opazovalnic, ki bodo spremljale gibanje satelita po njegovi poti, in sicer ob vsakem vremenu in v vsakem času podnevi in ponoči.

Znanost prodira v skrivnosti življenja

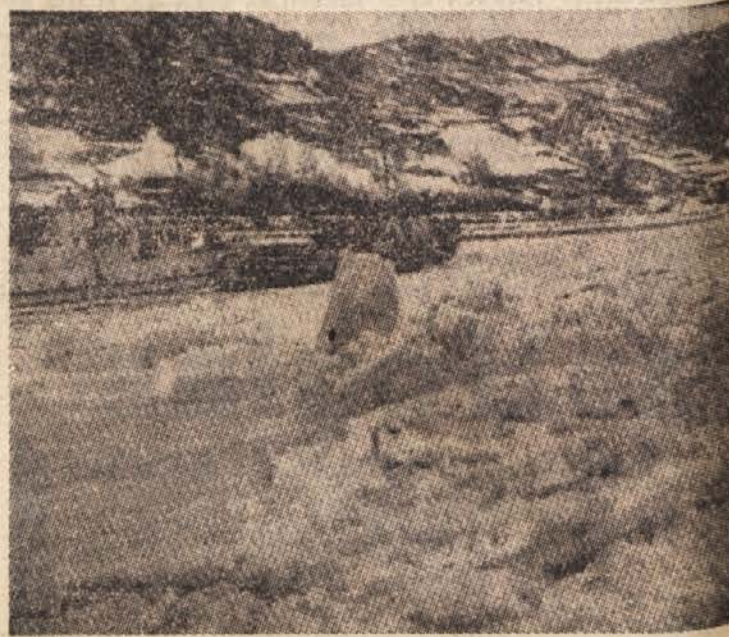
V kakšnih pogojih so lahko v prejšnjih dobah življenja našega planeta organske snovi nastale iz anorganskih, preden se je pojavilo življenje na svetu? Tako se je vprašal z Nobelovo nagrado nagrajen univ. prof. dr. Butenandt. Geokemija dokazuje, da v praatmosferi našega planeta pred milijardami let kisika sploh ni bilo. Zemeljska atmosfera je bila sestavljena iz ogljikovega vodika preproste

Dolga pot ob čokoladi

Samo od čokolade in vode je živel Frederick Steward na dolgi poti iz Avstralije v Kapstadt. Drugače mu ni kazalo, kajti kot angleški izseljenec, ki mu življenje v Avstraliji ni ugajalo, se je skrivaj vkrcal na ladjo. Pred Kapstadtom pa se je javil kapitanu in mu priznal, da ni imel denarja za vožnjo. Kapitan se ga je usmilil in mu prizanesel, da je lahko iz Kapstadta nadaljeval vožnjo proti Londonu.

Žrtve karnevala

V Rio de Janeiru so trajale letošnje karnevalske svečanosti štiri dni. V Južni Ameriki so te svečanosti splošno znane kakor v Evropi karneval v Nizzi ali Münchenu. Letošnji karneval v Rio de Janeiru pa je zahteval 300 človeških žrtev. Nekaj je bilo žrtev izredno živahnega prometa, večinoma pa je šlo za umore in samomore. V bolnišnico se je moralo zateči 7000 poškodovanih ljudi.

V letošnjem hudem mrazu je zamrznil tudi Ren. Na sliki vidimo ladje, ki so se morale ustaviti, okoli njih pa je nakopičen led.

Stoletna zgodovina orhidej

Če misli človek na orhideje z njihovimi fantastičnimi oblikami in eksotičnimi barvami, jih nehoti poveže s pojmom tropične džungle. Orhideje, ki jih občudujejo ljudje v Evropi, Ameriki in Avstraliji, pa večinoma ne izvirajo iz džungle, marveč so sad iz-

kušenj znanstvenikov v angleških vrtnarskih laboratorijih.

Orhideje v luksuznih cvetličarnah sveta so prišle iz evrupet znanstvenih laboratorijev, kjer so se strokovnjaki ukvarjali z njimi 6 do 7 let. Takšne orhideje so najboljše priznanje škotskemu vrtnarju Johnu Dominiju, ki je pred sto leti med svojim cvetjem na vrtu v Exeteru vzgojil prvo križano orhidejo in z njo presencil ne le ostale vrtnarje, marveč tudi znanstvenike. Prizadevanju tega vrtnarja je treba pripisati, da se je kakih 20 angleških vrtnarskih podjetij odločilo izključno za nego orhidej, ki imajo zdaj veliko vlogo tudi v izvojni trgovini Velike Britanije. Na orhideje odpade letno kakih 100.000 funtsterlingov izvoza. Angleška podjetja prodajajo orhideje po vsem svetu.

Omenjenega Skota je navdušil za orhideje njegov prijatelj, zdravnik iz Exetera, ki je napisal celo razpravo o sestavi rož. Dominij je začel delati poskuse z umerno oziroma ročno oplemenitvijo dveh orhidej. Križal je dve različni orhideji iz vrste Salanthes in dve leti pozneje je predstavljal svet s križano orhidejo, ki je cvela v Veliki Britaniji. Strokovnjaki so trdili, da ni sposobna za razmnoževanje. Dominij pa je nadaljeval umetno oplemenitev še drugih vrst orhidej. Konec minulega stoletja je imel že kakih 20 hibridov. Kmalu so začeli vrtnarji po vsem svetu sami delati poskuse in tako imamo zdaj že nad 50.000 različnih hibridov orhidej.

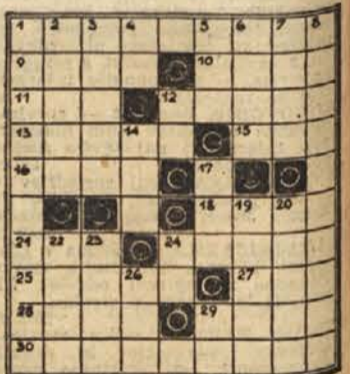
Eno važnih središč te slikovite industrije v Veliki Britaniji je v Langleyu ob londonskem letališču, kjer goji orhideje Peter Black. Le-ta nadaljuje Dominijevo tradicijo. Orhideje rasto sponladji, kakor vse druge rastline, toda mi jih lahko izvažamo po vsem svetu vse leto, je rekel Black. Važno je, da orhideje pri nas ne potrebujejo ničesar, razen delovne sile in toplote oziroma kuriva. Uvažati nam ni treba ničesar. Doba zračnega prometa je omogočila angleškim vrtnarjem, da prodajajo

- Domovina krasnih
- križanih vrst teh rož
- je Velika Britanija

jo orhideje skozi vse leto. Kupuje jih zdaj celo Islandija.

Black je pojasnil, da oplemenitijo cvetove orhideje ročno in da pišejo vsaki dnevnik. Stroški s semenom dozore približno v enem letu. Zrelo seme polože v epruvete in stekleničke v laboratoriju. Epruvete so napolnjene z neke vrste morsko travo in v njih so vse potrebne soli, da dobiva orhideja ustrezne hranilne sestavine. Prve cvetove dobe od nove orhideje šele po šestih ali sedmih letih.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. poveljnik, 9. živ, 10. usod, 11. neormalen, 12. poljski sled, 13. francoski fizik, 15. poljska cvetlica, 16. žensko ime, 18. odlični igralec s Havajskih otokov, 21. uradni spet, 24. elementarna nezoča, 25. čudi, 26. pesnitve, 28. peratrina, 29. impresija, 30. znanstvenik, ki se ukvarja z gospodarstvom.

Navpično: 1. prebivalke države v Severni Ameriki, 2. pomoč, 3. letovniški kraj v severni Italiji, 4. znak za kemično prvino aluminij, 5. glasbeni izraz, 6. moško ime, 7. okončina, 8. ročnik traktorja, 12. oblika pomožnega glagola, 14. pot v snegu, 17. čutilo, 22. iztisniti tekočino, 20. naslov, epigram, 23. pripoved, 24. grška črka, 26. prislov, 29. dva soglasnika.

Riše: MARIJAN MALIETTI
Ise: VIKTOR GRAD

Drobne ZANIMIVOSTI

MEDNARODNI LETALSKI TEKMI

Letos septembra bosta dve mednarodni letalski tekmi, prva od ZDA do Velike Britanije, druga pa od Velike Britanije do Južne Afrike. To bosta največji letalski tekmi na svetu. Za nagrado so določili 75.000 funtsterlingov. Letala bodo lahko startala s poljubnega mesta v ZDA in se spuščala v bližini Londona. Druga etapa bo segala od Velike Britanije do Johannesburga. Tekme se bodo lahko udeležila vojaška in civilna letala vseh dežel in domača prekrba letal z gorivom v zraku bo dovoljena.

BELI NOSOROG GRB SUDANA

Neodvisni Sudan je sprejel za svoj grb belega nosoroga z dvema rogovoma. Med mnogimi simboli, ki bi jih bilo lahko izbrali, so je ministrski svet odločil za belega nosoroga. Ta vrsta nosorogov je v Sudanu zaščitena, v drugih afriških pokrajinah pa ne.

HITROSTNI REKORD FRANCOŠKEGA PILOTA

Francoski pilot Bibler je dosegel z letalom Super-Mistère pod redarsko kontrolo hitrost 1450 km na uro. Istega dne in z istim letalom je preletel neki ameriški pilot 1370 km na uro. Zanimivo je, da so piloti z istim letalom in istega dne dvakrat predli zvočno progajo v vodoravnem poletu. Super-Mistère je težki lovec, kakršnih ima Francija 150.

MOTI GA

»Kako se počutite?« vpraša zdravnik svojega pacienta.
»Zelo slabo, tovariš doktor.«
»To ni mogoče. Kaj vam pa je?«
»Moti me ta presneti termometer, ki ste mi ga predočerajšnjim plaknili pod pazduho.«

DUMAS NA VRTU

Alexandra Dumas, ki je med drugim napisal roman »Trije mušketirji«, je eden od njegovih prijateljev venomer prosil, naj ga obišče. Naposled mu je Dumas ustragal. Ponosno mu je prijatelj razkazoval svojo hišo in vrt, košček zelene livade, stisnjen med sosedne hiše.
»No, kako vam ugaja moj vrt?«
»Veste,« je menil Dumas, posebno velik res ni, toda — in pri tem pogledal knjiško — »precej visok pa je pendarlec.«

KUHINJSKA KREDENCA

Žena leži bolna v postelji. Moški ji hoče pripraviti skodelico čaja in zakliče iz kuhinje, da ga ne more najti.
»Saj je tam, kar poglej,« zakliče žena nazaj. »V predalčku, v kredenci, v skatli za kakao, na kateri je napisano: 'Vžigalice'.«

Pred enajstimi leti so bili še smrtni sovražniki. Danes pa veselo pijejo v oficirski kantini v Feldwellu, v Norfolk (Anglija). Prav tu je tudi letališče, s katerega so nekdo vsak dan odleteli velike jate bombnikov bombardirat Nemčijo. Precejšnje število nemških letalcev, ki so sedaj v novem nemškem letalstvu je bilo tudi v Hitlerjevi Luftwaffe. Sedaj obiskujejo tečaj za vodenje reaktivnih letal v Angliji.

MASCAGNI IN LAJNA

Skladatelj »Cavallerie rusticana« Pietro Mascagni je slišal nekoč lajnarja igrati pod oknom svojega stanovanja odlomke iz svoje opere. Lajnar pa je igral zelo počasi. Razkačeni skladatelj je odhitel na ulico in nahrulil lajnarja: »Cujte, jaz sem Mascagni! Takoj vam pokažem kako je treba igrati moje skladbe.« In na oso moč je zavrtel lajno.

Drugi dan pa je imel lajnar na svoji lajni pritrjen listek z napisom: »Mascagnijevo učencec.«

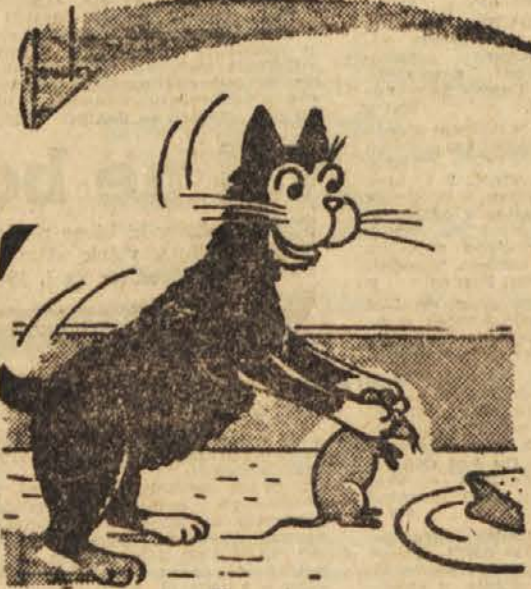
SKOZI SNEG IN VIHAR

139. Napetost v reševalcih je nenadoma popustila. Tokliki so drug drugega po ramenu, se smejali in poskakovali od tal kot ponoreli. Vas še vedno stojil Tveganje je bilo bogato poplačano: ne samo, da so odstranili grozno nevarnost — ostale so tudi hiše! Ljudje se bodo lahko vrnili na varno in na toplo. Kako bodo veselili po vsem tem času, ko so se že počutili kot brezdomci.

140. Pripeli so si smuč, pograbili reševalne naprave in med prešernim vriskanjem drug za drugim živignili v dolino. Marko se je pravkar mislil pognati za ostalimi, ko je opazil v snegu prazni nahrbtnik, v katerem so pred dobro uro prinesli razstrelivo. Stopil je k njemu in ga pobral. »Veš, da te ne pustimo tu,« je rekel, kakor da je nahrbtnik živ in ga razume. »Tudi ti si pomagali!«

140. »Fantje!« je kričal eden izmed njih, »tolo je pravzaprav prekrasno smučišče!« V divjih kristijanijah so žvigali po strmom brogu in se ob vsakem zavoju zavijali v oblak snega. Končno so bili na dnu. Ustavili so se na plazu, ki je zdaj krotko čakal pomladnega sonca. Tekali so po njem sem in tja, kakor otroci. Tako prijetno je bilo topotati in skakati po premaganom sovražniku!

Kdo je ?